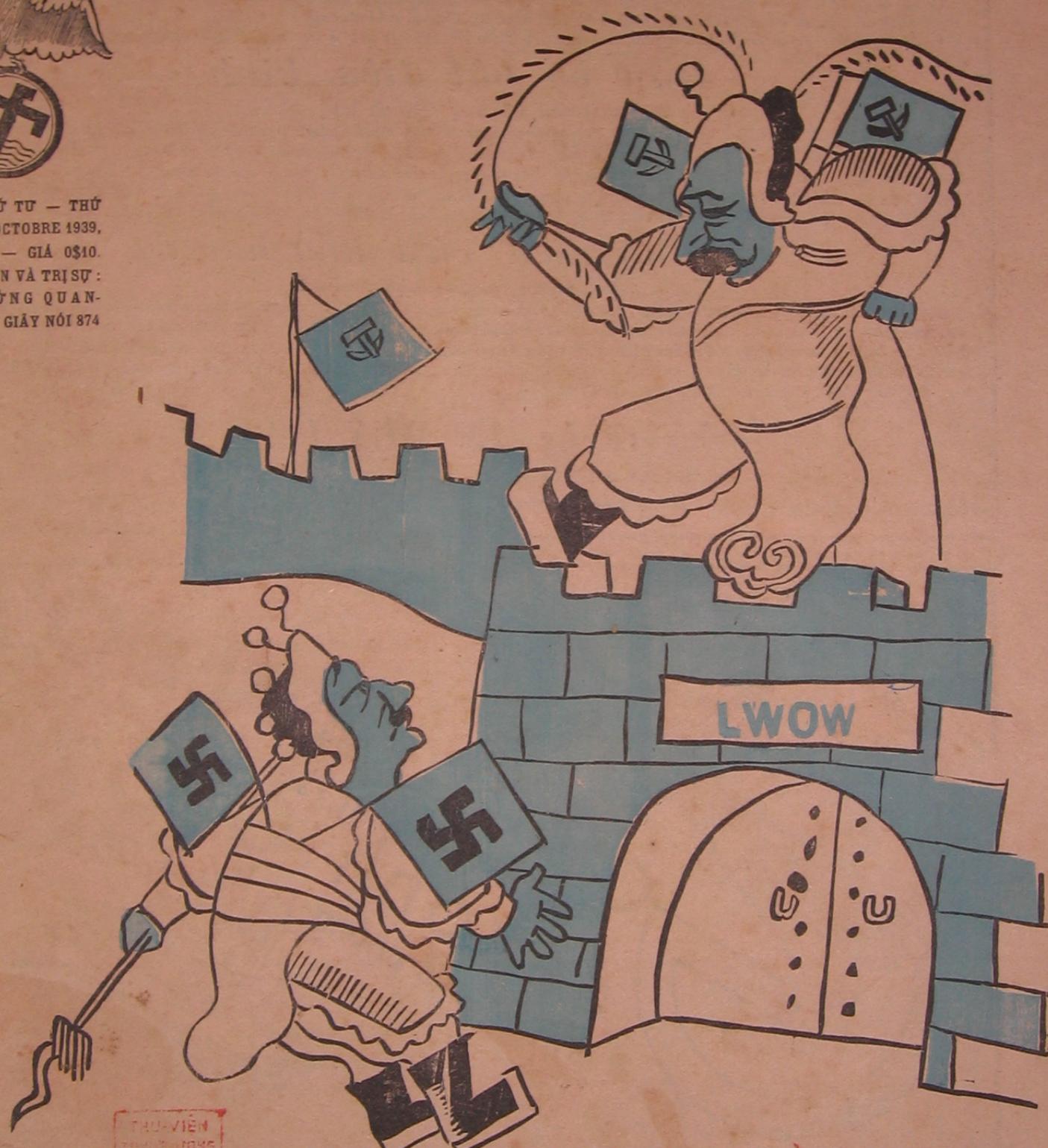

NGAY ĐÂY

NĂM THỨ TƯ — THỨ
BÁY 7 OCTOBRE 1939,
SỐ 182 — GIÁ 0\$10.
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ:
80, ĐƯỜNG QUAN-
THÀNH - GIÁY NÓI 874

TAM QUỐC TÂN THỜ'I

(diễn hồi sau trận Xích-Bích lúc Gia-Cát lây Kinh-Châu)

STALINE — Có ta đây rồi !

LU'Ô'NG NGHI BỒ THẬN

LE HUY PHACH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bởi thận : đau lưng, mờ mắt, ủ tai, rức đầu, tiêu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương.. Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh vì uống phải nhiều thứ thuốc công phat làm hại thận khi mà sinh ra đau lưng như bể, ủ tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt quần áo...

Có các bệnh kè trên đều dùng « Lưỡng nghi bồ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tinh, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Lưỡng nghi bồ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bồ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p 00 một hộp.

Đàn bà bắt điều kinh

Dùng thuốc Lê huy Phach hay nhất

ĐIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1p 50. Các bà có bệnh bắt điều kinh, khi lén tháng, khi xuống tháng, huyết ra tím đen, có khi ra khí hư nữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ủ tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chủng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỒ HUYẾT số 21 giá 1p 00 — Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quăng mắt thâm, người nhọc mệt, dung Điều kinh bồ huyết số 21 giá 1p 00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khò hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thảy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niêm hay mót mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khò Hoàn số 70, giá 1p 20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khò hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

19 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh : Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mèn đâu đâu cũng đều có đại lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phach

JO

JO CIGARETTES
IMPORTÉES D'ALGER
SOCIÉTÉ JOBALGER
MARGUE DÉPOSÉE

JO CIGARETTES
MARGUE DÉPOSÉE

JO CIGARETTES
SOCIÉTÉ JOBALGER
MARGUE DÉPOSÉE

JO SURFINES

JO SURFINES

ĐỒI ĐỎ (HAVANE) 0\$.12
thêm thuế phòng thủ 0\$.01

ĐỒI XANH 0\$.07
thêm thuế phòng thủ 0\$.005

TUYỀN BUON TẠI
XƯ 'AN - DÉ - RI

Vì trùng nào nguy hiểm nhất?

Bệnh Lậu, Giang-Mai, Hạ-Com đều có những giống trùng rất độc, làm hại thể chất (Mộng, di-tinh, đau lưng, đau xương, rát gần, Lở loét, v.v...) và nguy cả tính thản) Nọc độc làm di lỵ đến nỗi giang. Chỉ có:

BỨC - THỢ - ĐƯỜNG

131, ROUTE DE HUÉ - HANOI

Tử phương pháp chữa bệnh cho đến cách chế thuốc là cam doan chữa được khỏi rút nọc. Thuốc lậu Op 60, Giang-mai Op 70, Hạ cam Op 30 một hộp, uống một ngay.

Có đại lý ở các tỉnh,

Tàn nhang khòi hàn

Bôi thử nghiệm ngay tại Mỹ-viện trong 5 phút thấy biến hàn lốt đen. Làm mịn tươi da mặt. Tàn nhang không phát lại nữa. Giá 2p.00 — 3p.00 — 5p.00 một hộp.

Da trắng mịn tươi đẹp mãi

2\$00, 3\$00 một hộp

Đã xoa hóa chất này, da không khô bắc, nước da tươi mịn mãi. Nhờ dùng phải phấn kem xấu cũng không hại da nữa.

QUÀ BIỂU

Nếu mua từ 8\$00 trở lên

Biếu một hộp nước hoa, kem, phấn, chi, son hay brilliantine : Oyster (Con Hến) Houbigant, Tokalon, Chéramy, Dixor, Duvélia, Lanselle, Yardley, Guitare, Arcancil, Gorlier, L'Oréal, Bourjois, Email Diamant, Lux, Lentheric, Coty, Forvil, Orsay, Rosémail, Eclador, Cutex, Luxuriæ, Lesquendieu, Klytia, Innoxa, Epito-plaster, Simon, Faber, Lanvin, Ricils, Rimmel hay Roger v.v...

MỸ VIỆN AMY

26, phố Hàng Than — Hanoi

Viện sửa đẹp người bằng điện khai trương trước nhất tại xứ Đông-pháp từ năm 1936

Mách giúp

MÔI GIA ĐÌNH NÊN BÈ TÌ KHÍ HỮU SỰ KHỎI RỐI TRÀI !

Mùa hè năm nay khí trời rất nóng bức, bệnh « Cảm nhiệt » phát sinh rất mãnh liệt, hiện đã làm cho lâm người thiệt mạng rồi. Vậy trong gia đình, nếu có người bị bệnh « Cảm nhiệt » sinh hoa mè, làm Kinh, Ban, Trái, nhức đầu v.v..., hãy nhớ tìm cho được thuốc « BẮC-AI TRẦN CHÂU TÂN » thôi bệnh trong 15 phút, lành bệnh trong 48 giờ, không nói ngoa.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Đau mắt » nên gửi thư và 3 cái cờ dán thơ, chúng tôi sẽ gửi tặng thuốc « Nhẫn dược » trị giá 50 bệnh nhân.

BẮC-AI

100 Bd Tông-dao-phương — CHOLON

CON CHIM

PHÒNG TÍCH

THUỐC HAY NỔI TIẾNG KHẨP BÔNG-DƯƠNG
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LÂM

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bịch bịch. Khi ăn uống rồi thì bay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nôn hòn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường mệt mài, buông bã chân tay, bị lúu nấm sắc da vàng, da bụng dày. Còn nhiều chứng không kể xiết.

Lиều một hộp uống Op.25

Lиều hai hộp uống Op.45.

VŨ-DINH-TAN Ân tú kim tiền năm 1926 — 178 bis Lachtray, Haiphong
Đại-lý phát hành toàn tỉnh HANOI: AN-HÀ 13 Hàng Mồ (Cuivre) — Hanoi
Đại-lý phát hành khắp Đông-duong: NAM-TÂN 100 phố Bonnal — Haiphong

Có linh 100 Đại-lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Cao-Mèn và lão có treo cái biển tròn

Ai quan tâm về bệnh đau thận nên biết

Kỷ niệm mùa thu năm 1936

Mùa thu tháng 10 năm 1936, thuốc KINH TIỀN TUY TIỀN tức KHANG HY TRÁNG DƯƠNG KIỀN THẬN HOÀN ra đời, có những cuộc biểu échantillon 5 vạn hộp. Cuộc bán giá đặc biệt một nửa tiền, cuộc tờ chép phát quang cáo bằng phi cơ, cuộc phái một đoàn phụ nữ đi phát cáo bạc, cuộc sô sô công khai có hàng ngàn giải thưởng. Thực là rầm rộ về cách quảng cáo và quả thực ai dùng cũng khen là một thứ thuốc vừa bò thận, vừa chữa các bệnh ở thận rất hay, dùng với cái tinh cách riêng của nó là thuốc tiến vua. Bởi vậy nên hàng năm cứ đến mùa thu là lại có cuộc kỷ niệm thứ thuốc đó ra đời. Cuộc kỷ niệm thứ thuốc này tức là lại làm lại những cuộc quảng cáo mà năm đầu đã làm và cũng bán trả đặc biệt nữa. Vậy từ nay ai mua thuốc Kinh Tiền Tuy Tiền lại được mua theo giá đặc biệt. Ở Hanoi hộp 2p00 lấy 1p00, hộp 1p00 lấy 0p60.; ở các đại-lý hộp 2p00 lấy 1p20, hộp 1p00 lấy 0p70. Hạn chỉ từ nay đến 15 October, xin các ngài lưu ý kẻo quá ngày thì không mua được giá đặc biệt ấy nữa.

Ai chưa hiểu rõ lịch sử và công dụng thuốc này, xin hỏi lấy biểu một tập 4 trang chuyên nói riêng về thuốc ấy.

Ở xa mua bằng cách lịnh hóa giao ngan, và phải chịu lấy tiền cước. Thư từ xin đề:

THƯỢNG - ĐỨC

15, MISSION — HANOI

Các tỉnh đều có đại-lý thuốc Thượng-Đức

O Người

CUỐN SỔ

Hanoi — Khắp các chùa lâm lê cầu hòa bình cho thế giới. Thấy vậy, sư ông chùa Hòa-giai cầm đong quâ, xin Tòa chỉ đòn nữa số tiền bồi thường một vạn mà sư ông đã buộc Chính phủ phải trả cho mình vì đã trực xuất nhà sư khỏi Hanoi.

Hanoi — Ai cũng nhớ hôm nọ, một thám tử giả hiệu đến làm tiền ông huyện Giao-thủy, liền bị ông này bắt giam. Anh ta được tất cả nhân viên trong làng làm tiền tặng cái tên « Ma bùn nhất thế giới ».

Haiphong — Bác lái B. gả con chịu cho T. Thấy trời đất nhộn nhạo thế nay bác lo lầm, bèn đòi T. phải trả món tiền cưới. T. chưa có. Bác B. đến lôi cổ cô « dân cù » về.

của Tô Tứ

Tại ai

CÁC BÁO trong Trung đăng tin rằng Nguyễn Bá, nhặt được một chuỗi hột vàng ở bên sông Hương, đem bán lấy tiền tiêu, vừa mới bị phạt ba tháng tù.

Các cô gái Huế có chuỗi hạt vàng đeo cổ lấy thế làm đáng kiếp cho anh chàng lâm. Nhưng nếu các cô thư thả như anh ta ở bờ sông Hương mà bắt gặp một chuỗi hột vàng óng ánh thì không biết nghĩ ra làm sao? Đeo vào cổ mình hay đem đến đưa ông cầm cất vào kho?

Một nhà làm báo Pháp đã giải quyết câu hỏi ấy bằng một cuộc thi nghiệm công phu. Ông ta bỏ vào ví mướt đồng bạc rồi giả tảng đánh rơi xuống đất. Một bà có vẻ quý phái đi qua cúi xuống nhặt, nhìn trước nhìn sau rồi bỏ vào bọc. Lúc bấy giờ nhà báo mới ra mặt

đòi lại. Bà kia nhìn ông ta như nhìn một người đàn ông không biết chiều đàn bà, rồi sững sờ rút ví ra trả.

Nhà làm báo ngày hôm ấy bỏ rơi ví nhiều lần, và thường là trước mặt những người sang trọng, có vẻ tử tế và lương thiện. Nhưng lần nào cũng như lần nào, cái ví ấy chui vào bọc người lương thiện rồi mới trở về túi ông.

Thế mới biết là nhặt chuỗi vàng như Nguyễn Bá không phải là phạm tội nặng đến ba tháng tù.

Một chuỗi vàng không phải là đồ đe bùi rơi ở bờ sông; bỏ rơi những vật quý giá có khác gì xui gục người đi đường phạm tội của Nguyễn Bá. Bà chủ chuỗi hột vàng kia đáng lẽ cũng nên phạt về tội tòng phạm mới phải.

Châm mứt

DÂN LÀNG Đ. một làng có tiếng là nhiều con gái đẹp vùng Bắc, gần đây có kiện hai viên chánh hội và thư ký thông đồng nhau chiếm những ruộng tốt trong việc quản cấp công tiền. Theo đơn, hai viên kỳ mục này đã bỏ ra hơn hai mươi mẫu thượng đẳng tiễn không cho vào rát thám, để đến sau, hễ người nhà hai vị ấy rút phải ruộng xấu thì đem đòi lấy ruộng tốt kia cho tiện. Nhưng nếu thế thì cẩn thận cho hai viên chánh hội và thư ký thôi, nếu dàn dã đầu đơn kiện và ông phủ T. đã đi điều tra cẩn kẽ.

Công việc điều tra chưa biết kết quả ra sao, nhưng vụ gian lận này, nếu có thật, cũng cũ là một cuộc diễn lại của một vở kịch cũ: vở bi-hài kịch châm mứt của nhiều vị kỳ mục kỳ nạt trong làng xóm. Đã được phân hơn, lại muốn được phân hơn nữa; ngồi chiếu trên, phải ăn thủ lợn, phao câu; đã ăn thủ lợn phao câu, phải chiếm lấy thượng đẳng tiễn cho hợp với lẽ tôn ti đời cổ sơ.

Họ chỉ quên mất một điều, là họ đương đứng mà chung quanh người ta đi; với vảo mình mới của Âu-tây, ai cũng là người, cũng có quyền lợi, nghĩa vụ của một người, cũng bình đẳng cả, không ai có thể chiếm lấy phần hơn, rành lấy phao câu, roòng tốt làm của riêng mình được.

Nhưng họ không thích đi, mà thích đứng, thích lùi.

Đàn ông hay đàn bà

BÉN MỸ mới đây có một cuộc điều tra lý thú.

Người ta mở một cuộc trưng cầu ý kiến các thiếu nữ về vấn đề: « Cô muốn làm đàn bà hay muốn được hóa ra đàn ông? »

CHỈ CÒN MỘT THÁNG NỮA: MUA MAU KÈO HẾT!

TOMBOLA ANH SANG 0 \$ 30

SỐ ĐỘC ĐẮC :
**Một căn nhà gạch ở Hà-nội,
giá 3.000\$'00**

Ngày xổ số : 12 Novembre 1939

Thiếu nữ Mỹ trả lời rất nhiều, nhưng xem chừng ý kiến phẫn uất lắm. Có cô nhất định không muốn đổi lốt, lấy lẽ rằng làm đàn bà thì sự sinh hoạt dễ dàng hơn và được sống độc lập hơn. Nhiều cô lại muốn thay binh

đổi dang, vì sau đàn ông có thể tự chẩn tự cưỡng, còn đàn bà cứ phải trông cậy vào họ... Có cô thương dùm cho bọn nam nhi nai lưng ra làm việc để cho các bà ngồi an hưởng, và vì thế cô cứ muối giữ nguyên vị tọa hưởng của cô. Một cô khác làm luật sư, trái lại, cho rằng làm đàn ông là kiếm công việc còn dễ, chứ làm đàn bà thi tài lực có ngang đàn ông, cũng phải dâng sức gấp hai họ mới có được một địa vị bằng họ.

Các cô chỉ quên mất một việc: đẻ con.

Nếu cuộc điều tra kia đó ở bên ta thi chắc phụ-nữ Việt-Nam không quên mất việc ấy. Vì trai với phụ-nữ Mỹ, họ cứ « sòn sòn năm một hay và năm đôi » ! Nhưng ý kiến chắc cũng phản vân như ý kiến gái Mỹ. Nhiều thiếu nữ lần thời bấy giờ là không muốn đổi

Trong số sau sẽ đăng tiếp :

ĐẸP

của KHÁI-HUNG

Hoàng Đạo

lốt, vì họ còn làm thế nào mà đeo được kiềng, đánh được phẩn nữa. Nhưng số đông con gái nhà quê, thi nhất định xin làm đàn ông, vì đàn ông ở nhà quê còn được ra đánh đánh chéo và cãi nhau.

Theo giai

BÁO TRÀNG AN đã làm báo thông tin hàng ngày, có đăng tin ở Huế rằng

Nguyễn Thị Oanh 19 tuổi bị kêu án 10 ngày tù vì đi theo trai ở trong đất của thành phố mà tên lính cảnh sát Huyền đã bắt được tại đó của Thị Cháu.

Về vụ này chỉ riêng thị Oanh phải phạt tù còn thị Cháu cùng với người đã đem thị Oanh xuống đó được miễn nghị.

Mười ngày tù vì đi theo trai ?
Lạ thật.

Nhưng có lẽ là vì báo Tràng An không nói rõ cô Oanh đi theo trai để làm gì.

Nếu đi theo trai để đi xem kính đô Huế đẹp thế nào hay để đi xem hát tuồng thì cũng chẳng tệ hại gì cho lắm mà đến nỗi phải những mười ngày tù.

Hay là đi theo trai để ăn cắp ? Nếu thế thì phạt tội là đúng lắm. Nhưng chẳng cần gì phải đi theo trai, theo gái cũng phạm tội như thường.

Nhưng nếu báo Tràng An muốn nói là cô Oanh đã mại dâm mà bị phạt tù thì cũ ghi lại thật. Vì thường thường pháp luật chỉ phạt những người đã rủ rê gái vị thành niên như cô Oanh làm nghề mại dâm là bị phạt, còn gái vị thành niên chỉ là một cô gái đang thương, đang che trốn.

Hoàng Đạo

NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG TUẦN LỄ

Au-châu chiến tranh — Varsovie đã đầu hàng, quân Đức đã kéo vào thành chiếm cứ hôm 2 Octobre. Ba-lan đã lập chính phủ mới ở Pháp. Tổng thống Moscicki đã từ chức, nhưng quyền cho phó chủ tịch thường ngự viên Ba.

Đức và Nga đã chia xong đất đai chiếm cứ ở Ba-lan. Đức sẽ lập Ba-lan thành xứ bảo hộ như Bohème và Moravie, kinh đô vẫn đặt ở Varsovie.

Một hiệp ước mới Nga — Đức đã xuất hiện : Hai nước đề nghị giảng hòa với các nước đồng minh ; Nga sẽ cấp cho Đức các nguyên liệu, còn Đức sẽ trả lại bằng sản vật kỹ nghệ.

Ngoài tướng Ý Giano vừa được Hitler mời sang Đức hội kiến. Hình như Hitler muốn rõ ý kiến Mussolini trước khi định chế độ mới ở Ba-lan và mời thủ tướng hòa giải cuộc chiến tranh. Song Pháp và Anh vẫn quyết theo đuổi chiến tranh đến kỳ cùng.

Estonia vừa ký một hiệp ước tương trợ với Nga, trong đó Estonia sẽ cho Nga chiếm cứ các nơi căn cứ không quân và các cửa bờ ở Baltic.

Trung Nhật chiến tranh — Quân Nhật vẫn tiến công Tràng-sa và chỉ còn cách trên bờ chục cây số nữa thì tiến tới Phố. Phi cơ Nhật ném bom xuống Tràng-sa suốt ngày đêm. Trong khánh cảng « Ba » bị trúng bom chục máy bay tới đánh phá. Nhát nói Tàu đã phái người sang Mỹ để nhờ Mỹ đứng làm trung gian hòa giải việc Trung Nhật.

Cẩm mộc nhân công di ngoại quốc — Chính phủ vừa có lệnh cấm mộc nhân công di ngoại quốc. Song vẫn có thể mang nhân công từ thuộc địa này sang thuộc địa khác của Pháp được.

Việc thi hành thẻ lệ riêng cho các nhà hát và tiêm nhảy (như bắt buộc con em phải có sổ làm công, cầm

chứa khach ngủ đêm, v.v...) trước kia định một năm, nay rút xuống 6 tháng, vày những thẻ lệ ấy sẽ bắt đầu thi hành từ 22 Novembre 1939.

Giải tán đảng Cộng Sản — Sau khi giải tán đảng cộng sản bên Pháp, chính phủ đã ba lần giải tán đảng cộng sản Đông-đương. Ở Hà-nội và các thành phố lớn, sở Hộm phòng đã khám xét các đoàn thể lao động và tư quan cản Đô tam quốc tế để tịch thu giấy má sinh vở và bắt bớ nhiều người trong đảng cộng sản.

Bat thêm nhiều hố cảnh sát ở Hà-nội — Vì tình hình quốc tế nghiêm trọng, thành phố Hà-nội định đặt thêm 14 hố cảnh sát nữa. Số tiền chi tiêu vào việc này hết chừng vài vạn đồng.

Viện Dân biểu Bắc-Kỳ sẽ họp ngày 16 Octobre 1939. Kỳ họp này sẽ ít ngày hơn mọi năm và không có cuộc rút thăm bao lai 1 phần 3 số nghị viện như mọi năm.

Tin thể thao — Bồi Liên quân Hải-phòng đã trả về. Tại Hồng-kông, Liên quân đảo bốn trấn, hòa ba, hòa một. Những đảo thủ quan Hồng-kông, trừ hai người có xia phép, còn tài sỉ bị T. C. V. Đ. truất khỏi láng hóng Bắc-hà, lấy có là họ đã trả nêu nhà nghề, và đã đi duyet để lấy tiền.

Giới thiệu sách

— Charpentes (Revue mensuelle d'expression française) số 2, Bảo quán : 70, Rue Bonaparte, Paris VIe.

— Dans les Forêts et dans les Rizières của Nguyễn-Tiến-Lâng.

Oan tú, xã hội trình thám, của Ngọc Cầm, giá 0p 25.

hòa bình.

Muốn được thế, Đức sang Nga đe ký thêm một hiệp ước nữa. Hiệp ước này đại khái nói : bat chúng ta đã lây xong Ba-lan, thế là Đông-Âu thực hòa bình rồi. Kẻ nào dâng vào cái việc đã kết lênh của chúng ta, tức là muốn phá hòa bình Âu-châu, chúng ta sẽ họp nhau lại mà cản trở.

Tới đây người ta lại đoán. Đoàn rắng có lẽ Đức khôn hơn Nga. Vì không phải Đức đã làm cố sẵn cho Nga ăn. Nhưng Đức đã rủ Nga mồi mồi. Đề Nga dính vào đất Ba-lan là buộc chặt vận mệnh Nga vào với vận mệnh mình. Nga sẽ phải hành vực mìn để giữ miếng mồi vừa chiếm được.

Quả nhiên Nga và Đức cùng tha thít kêu gào đòi hòa bình.

Và cho được lời kêu gào tha thiết như nứa, Hitler mời Giano sang Bé-linh chờ đè báu về việc ấy.

Bản về cuộc « tiến công hòa bình » (offensive de paix).

Nhưng chắc Anh và Pháp sẽ nhất định không nghe và sẽ quá quyết « thủ thế chiếm tranh » (défensivo de guerre) cho tới cùng.

Người ta còn bàn cãi đoán già non?

Thà nhường lời cho các nhà thiên văn.

Khái-Hung

CÂU CHUYỆN hàng tuần

Có người hỏi sao không bàn việc nội trị, việc quốc tế ? Xin đáp: Các việc nội trị, ngày nay hầu thu hết vào một việc quốc phòng. Mà việc quốc phòng thì cần phải giữ bí mật, báu đến sao được !

Còn việc quốc tế ?

Xin thú thực ngay rằng sức óc không thể hùn nồi những nước cờ thế giới ngày nay. Nhưng việc đã xảy ra nào ai có dám ngờ ? Và những việc sẽ xảy ra nào ai còn dám đoán ?

Luôn mấy tháng ròng Anh điều đình với Nga. Ai không tưởng hiệp ước binh bị Anh-Nga-Pháp chỉ còn tuyên bố là xoong. Nhưng nào có thế. Người ta thấy Ribbeutrep bay sang Moscou. Rồi hiệp ước bắt xâm phạm Nga. Đức ra đòn với những điều khoản rắnh mạch của nó. Rồi dùng dùng quân Đức kéo sang Ba-lan bắn phá...

Người ta lại đoán mà vẫn tưởng đoán trúng : Nga sẽ đứng trung lập

mãi mãi. Vì có lẽ gì cái hiệp ước bắt xâm phạm mà Nga đã ký với Đức. Nga chẳng đã tuyên bố nhiều lần rằng bắt cứ nước nào muốn ký hiệp ước bắt xâm phạm với Nga. Nga cũng ký đấy ư ? Vả cái hiệp ước này có lẽ là một mưu mẹo của Nga cũng chưa biết chừng : Nga cố đe Đức không lo về mặt Nga mà hùng hổ đương đầu với Pháp-Anh. Nga sẽ chờ Đức yếu sức, rồi sẽ đánh cho một trận xoảng cũng đủ cống sáu bát 80 triệu dân Na-tu-nhì-man.

Và người ta đợi xem.

Nhưng Đức tiến quân gần tới Brest-Litowk. Cố lê tái tên Brest-Litowk đã đánh thức dân Nga. — Mấy quãng lịch sử đau đớn của Nga đã có dính líu với thành Brest-Litowk ấy. — Từ thi Nga kéo quân sang Ba-lan, theo lời Nga, che chờ bênh vực các dân tộc thiểu số của Nga bị người Ba-cil trị và bị quân Đức sắp giết tróc.

BÚT KÝ

của XUÂN-DIỆU

Con chim làm tổ

CON chim đương bay, hai cánh tự do vút qua trên đám cây biếc. Lá loạn xạ như một cái biển, chim chỉ thấy một vùng xôn xao. Nhưng chim bỗng thích một cụm lá kia, có lẽ vì xanh mát hơn chung quanh. Có lẽ không vì sao cả. Chim đậu lại, nghỉ cánh ở đây.

Trời đương ở trong mùa ái tình, không khí thơm tho, không gian rộng mở. Chim đương ở trong mùa ái tình, trái tim còn rộn ràng trong ngực nhỏ, đưa lên cổ họng những tiếng hót tròn xinh, tưởng chừng cổ thè xâu lại, làm thành một chuỗi ngọc trai. Chim đương yêu, chim đương rạo rực lòng, chim muốn kết ái tình thành một chiếc tổ. Chim sẽ làm tổ ở cây này.

Cành cao mảnh khảnh, ngọn cao tui tốt, gió cao dịu dàng; chim bay đi và chim bay về, mép chim vàng cặp những sợi cổ vàng hơn; chim đan, chim dệt, chim thêu, chim gửi hy vọng cho cành. Chim riu rít, chim sung sướng, chim hối ở đồng nội những lá lúa dài, chim xia ở trong bụi những đoạn giàn leo, chim chọn ở trên đường những cộng rác xinh xắn; mái nhà: chim đến; khóm tre: chim vào; chim muốn tìm trên núi cao những giàn cỏ quí, chim lại muốn đòi ở biển xanh đòi sợi rong vàng. Chim muốn tổ chim sẽ đẹp xinh, nên thu chi góp tơ, bay giữa tạo vật mà chọn về, làm giàu thêm cái kho mỏng mảnh.

Cùng các bạn đại lý Ngày Nay

Hiện giờ trong thời kỳ chiến tranh, việc mua giấy in và các vật liệu khác đều phải trả tiền trước. Vả lại thư và báo gửi đi đều bị kiểm duyệt giữ lại lâu. Nên bản báo có nhời yêu cầu cùng các Đại lý: Đầu tháng tám nào cũng nhớ làm relevé gửi tên về ngay. Nếu trong hai tháng luôn mà không nhận được tiền bán báo thì bản báo buộc lòng phải đình sự giao báo.

Trong lúc tình thế khó khăn này, bất đắc dĩ bản báo phải yêu cầu như vậy, chắc các bạn Đại lý cũng lượng biết cho.

NGÀY NAY

chọn một cây đẹp hơn, cao hơn, bền hơn...

Nhưng chim đi sao cho đành! Chim không tiếc cành cây, mà tiếc tình của mình gửi lại đó. Chim đã hết yêu cành chảng nứa, cành cũn đã giữ tình yêu của chim rồi; chim có thể bỏ cành, chứ bộ tổ chim sao được! Phải như chim mới buộc có vài sợi cổ, chút lông mơi vương, dùi đi thi thoái; nhưng chim đã quá lở rởi, hơn nứa, tổ chim đã treo, bao nhiêu thi giờ đã mất, chim đi là chim rút trái tim mình. Dù sao, chim cũng cố sống cố chết ở với cành cây. Và chim khổ đau, và chim kêu thương, và chim khô héo. Tôi nghiệp thay cho con chim bị xiềng lại đó vì tiếc công, tiếc tình, tiếc thủa ngợi ca, tiếc ngày quá khứ, thả bám chỗ cũ mà chịu nát tan!

Tình yêu của chim hiện hình ra đó; ấy là một mớ cỏ, ấy thực là một mớ tơ lòng. Chim đã gửi cho cành cây, chim tin vào cành, chim chọn một cành ở giữa vạn cành, chim bầu một cành nào đó làm cành yêu; nhưng khi đã bầu rồi, thi cành cây đưa sơ là cành cây tôn quý, vũ trụ của chim đậu lại, thế giới của chim quanh quần nơi cành.

Chim làm được một phần tổ, chim mơ ước; chim làm được nửa tổ, chim hăng hái; chim đã làm được quá nửa tổ chim. Thôi, lòng của chim ở nơi đây rồi, chim không bay xa, không đòi rời nữa. Chim đã định, chim đã gần, chim sẽ bám vào cành đã nhận lấy tổ chim.

Nhưng bỗng đâu cành cây nồi gió, gió mạnh, gió dữ, gió ác, chim thấy cành cây diên dǎo, phũ phàng. Lại thêm một đàn con trẻ lấy sào phá tổ chim, cành cây không vững, tổ chim không yên, tình chim sắp nguy, trời đất lung lay, chim buồn rầu khô sờ.

Cành ngô không muốn chim ở cành cây đó nữa. Gió đến, gió tạm ngừng, rồi gió lại đến; trẻ con quấy rối, chim lớn rình mò, không gian phản trắc, chim còn biết tin vào đâu! Chim muốn bay đi, ở lại làm chi cho khéo; cành cây mà chim tôn thờ, ca ngợi, cành cây không còn đáng được nâng lấy tổ quí báu của chim. Chim muốn thay, chim muốn rời, cành chim còn rộng, sức chim còn bền, chim nên bay đi dưới một trời mới, tìm một cành khác,

Có những tình nhân lâm vào cảnh cùng đường, thấy mình yêu không phải chỗ, như chim kia tự biết đã nhầm cành, nhưng đã trót yêu, phải đành nhầm mắt. Khi họ đặt chân bước vào đường tình, trời buỗi sáng, mộng ngày xuân đầy họ đi, không kịp dò xét. Đến lúc chân quá đau, lòng quá mệt, họ thấy rằng con đường họ thực hiềm trồ, gian nan. Nhưng họ đã đi một đoạn đường quá dài rồi, muốn quay gót trở về, lại tiếc công đã khô. Cũng vì thế cho nên ta xoắn xuýt vào một sinh vật tầm thường, mà ta ghét, ta oán, nhưng, khôn nổi, ta vẫn cứ yêu!

Đã mấy ai có một trái tim vô tận! Người ta thường chỉ có một cái vốn nhất định, tình đã cho đi một nửa thì cố cho thêm, như kẻ đánh bạc lỡ thua, cứ đánh mãi để gỡ. Gắng một chút, gắng một chút nữa yêu thêm, đau khổ thêm, càng hy sinh thêm, họa chặng lại được cả tình yêu. Cảnh bạc thua rồi, thi giờ phi mất, vàng ngọc đã đi, chốn đứng mãi nơi sòng, cứ đánh mãi, — cứ yêu mãi. Người ta bám vào một con người bỉ ổi, luân quẩn như một con gà chung quanh cối xay!

Chỉ có ít nhiều bậc vua, ngọc ngà không thiếu, thừa thãi trân châu, chỉ có mấy bậc vương tử trong tình yêu, họ có gan bỏ một cái tổ nửa chừng, nếu tổ ấy treo phẳng vào một cành cây phản trắc.

Họ đành lòng rời quá khứ, họ phung phí, họ không cần, họ tiếc nhưng không bám khu khu. Xuân

Trăng hè

Tiếng vồng trong nhà kẽo kẹt đưa, Đầu thèm con chó ngủ lơ mơ. Bóng cây rơi lả bênh hàng đậu, Đêm vắng, người im, cảnh lặng lẽ.

Ông lão nằm chơi ở giữa sân, Tàu cau lắp loáng ánh trăng ngắn. Thằng cu đứng vịn bên thành chông, Ngắm bóng con mèo quyền dưới chân.

Bên giếng, đám cỏ gái xí què Từng đàn vui vẻ rủ nhau về, Trên vai nặng trĩu đôi thùng nước, Kiu kít dì vào lối cổng tre.

Trong xóm giờ lâu quá nửa đêm, Tiếng chày giã gạo đã ngừng im. Trăng tà hạ xuống ngang đầu núi, Đom đóm bay qua giải nước đèn.

Tiếng ốc trên chòi rúc thiết tha, Gió lay cốt két dặng tre già. Sao trời từng chiếc rơi thành lệ, Sương khói bén đông ủ bóng mờ.

THU

Từng cánh buồm nau rõ gió về, Sao chiều trong lụa giọt pha lê. Cầu thôn vắng bóng qua giòng biếc.

Trời tim hồng trên những ngọn tre. Cụ già lợm khom trên đồng vắng. Gió thổi bơ phờ mờ tóc bông.

Tôi thích chiều chiều ra đứng dón nắng thu trong tấm áo sương hồng.

Nhan chiều rẽ nước trên hồ gấm, Không khi say như chất rượu nồng.

Đoàn-văn-Cừ

dài, cánh rộng, không gian mênh mông, bao nhiêu cây ở trong vũ trụ đương chờ cơn chim phóng lồng; họ đau đớn rời lòng, đi làm lại tổ, rồi ca lại bài ca mới; dừng lại mùa xuân, yêu lại cuộc đời...

Vì họ bết rắng, ở trong tình yêu, bao giờ người ta cũng phải giàu; khi áo gấm rách, tốt hơn là bỏ đi lấy tơ lông mà thêu một áo gấm mới; áo vá không bao giờ đẹp, và cũng chẳng bền: ở trong tình yêu, người vuông chủ không thêm mèo áo vá.

XUÂN DIỆU

GRANDE EXPOSITION
de tissus Anglais dernier cri pour
HIVER 1939
chez LEMUR
15, RUE DES CUIRS - HANOI
L'homme difficile y trouvera
sûrement son choix

Cẩm-tường của Cha P. Velly, missionnaire à Huống-phương par Ba-don (Quảng-Bin) về cuốn DICTIONNAIRE FRANÇAIS - ANNAMITE của ông P. LÊ CÔNG ĐÁC

...Vous me permettrez Monsieur, me référant aux quelques feuilles que vous avez eu l'amabilité de m'envoyer, de profiter de l'occasion pour vous adresser mes félicitations bien simples et sincères, tout spécialement pour la clarté avec laquelle est rédigé votre dictionnaire; la clarté est d'ailleurs, je l'ai déjà remarqué, la qualité principale de toutes vos productions littéraires...

Sách này dày gần nghìn trang, giá bán 1\$40

Hồi lại: 16ter, phố Sinh-tử, Hà-nội

Gửi linh hóa giao ngán, xin thêm Op.47

CHIẾC BÁNH TÂY

của QUANG-HUY

(Tặng hai cô Dg và Hg)
(Chuyên tặng ra trên một
chuyến xe hỏa)

NHÂN VẬT : Một chàng thao
niên vận Áo phục, bảnh trai, nhưng
trông có vẻ ngờ ngác.

Hai chị em cô bán hàng : lúu Hoph
cô duyên.

Và các hành khách.

SEN I.

Trong toa hạng tư đặc biệt.

MỘT CHÀNG THANH NIÊN —
CÁC HÀNH KHÁCH — MỘT CÔ
BÁN HÀNG.

CHÀNG THANH NIÊN, hỏi một
người hành khách — Độ mấy giờ
rồi, thưa ông ?

NGƯỜI HÀNH KHÁCH, loay hoay
lắng chiếc đồng hồ quả quât trong túi
ra nhìn rồi nãm mặt — Chết mày
rồi ông à ! Bây giờ độ mười hai
giờ. Ông đi ga nào ?

C. T. N. — Tôi đi Vinh.

N. H. K. — Thế thì còn lâu lắm,
đến bảy, tám giờ tôi mới đến nơi.

C. T. N. — Cam ơn ông, (dừng
đặt ngồi chỗ khác, lâm bầm,) — Đến
bảy, tám giờ tối ? Nếu vậy nguy l
bây giờ ta bịt bụng quá rồi.

Một cô bán hàng bưng một
khay đồ ăn, lanh lẹ di ngang qua. Chàng thanh niên nhìn thấy : một đĩa cơm chiêm hơi
lên nghi ngút, một đĩa ó-mô-
lét, một cái chén không, hai
cái trứng gà và một đĩa dưa.

Hay là ta mua glacier đỡ đói đã.(lần
hết các túi, móc hết tiền ra để) Ô,
chỉ còn vẹn ba hào. Tiền xe
kéo cũng chết đi hai hào. Còn một
hào biết ăn gì đây ?

Cô bán hàng khi nãy
(trở về rồi di ngang lại).

SEN II

Trong toa hạng tư. Một nửa là
gian hàng bán đồ ăn, còn nửa đối
diện hành khách ngồi.

Hai chị em cô bán hàng — Các hành
khách mua hàng

C. T. N. đứng lưỡng lự ở cửa,

Chưa đầy tuần lễ, hai cuốn
sách mới có bán đã gần hết :

1.) HỒN BƯỚM MƠ TIỀN

của KHÁI HUNG

2.) ÔNG ĐÔ BÈ

cuốn sách đầu tiên trong loại sách Hồng, in một vạn cuốn, chỉ còn
một số rất ít thôi. Vì thế chúng tôi đã dự định cho in lại lần thứ
hai và đương ra cuốn sau : CON CÁ THẦN của HOÀNG ĐẠO

SẮP CÓ BÁN

ĐỐI BẢN

của NHẤT LINH

Giá 0\$55

CHẾT

Chân quần quít rồi đến ngày nghỉ bước :

Miệng trao lời rồi đến buỗi làm thinh :

Thân có đợi chờ lúc ngủ một mình,

Không bạn lúu, cũng không mèn ấm nóng :

Tai dưới đất đê nghe chửng tiếng sống

Ở trên đời ; — dẫu ẩy ngang lên cao

Sẽ nằm im ! Ôi đau đớn chừng nào :

Thân bay nhẵn giam trong mồ nhỏ tí.

Một dáng điệu suối trăm nghìn thế kỷ !

Ngày se vè, gió se mát, hoa tươi,

Muôn trai lơ đãi vạn môi cười,

Làn nắng ấm vào khua trong lá sắc :

Nhung mắt đóng trong đêm cảm dâng đặc

Còn biêt gì trời đất ở trên kia ;

Bướm bay chí tag nhặng dâ chia lia :

Tình gọi đó, nhưng lòng không bắt mộng.

Bỏ chung chạ đê nằm khô một bóng,

Chẳng ai vào an ủi nằm bàn tay :

Khô bao nhiêu cho một kẻ hằng ngày

Tìm thế giới đê làm khuây lê chiếc !

Huynh Cận

Thể còn cậu em...

C. T. N., lạnh tri và... tiều —
Không đây là chiếc khác tôi mới
mua bên cô em đê... ăn cho vui...
mua trong lúc cô đi chỗ khác...

CÔ CHỊ — Thể à ?

Cô chị nói rồi đi vè. Một lát,
cửa mở. Hai chị em cùng qua.
Cô chị nhảy cô em.

CÔ EM — Thưa ông cho em xin
tiền chiếc bánh tây này. Khi nãy
ông mua của em mà em quên chưa
lấy tiền, (mỉm cười).

C. T. N., vè nại rất buồn và rãnh
hỏi hận — Thưa cô bao nhiêu ?

CÔ EM — Cũng một hào rưỡi ạ.
Chàng thanh niên miễn cưỡng
dưa tiền. Cô em nhận xong, hạy
chị em lại mở cửa đi vè...

C. T. N., vỏ đùi rất buồn và rãnh
mất thời ! Thị việc gì mà ta phải
nói đổi thế ? Cứ việc nói là ta mua
đè ta ăn thì hai chị em nhà nó có
thể làm gì ta mới được chứ ? Một

chiếc bánh tây ba hào bạc lõi, thật
quá sự tưởng tượng ! may mà ta
có đủ ba hào... Còn cái con em
buồn bón gi mà gian xảo thế ? Ta
có mua bánh của nó đâu, mà nghe
ta nói nó lại mở miệng đòi tiền.
Bạn bà chúng nó thật có cái tài lợí
dụng và bắt chẹt. Ta thua triphon
này thật uất ức quá đỗi thời ! Tôi
nay đành quắc bộ rồi, mà dạ dày
lại chưa được co nứa...

Cửa lại mở. Cô em tung vào
một đĩa rất nhiều bánh ngọt
và một cốc nước trà nóng.

CÔ EM — Chị em bão em đem
bày chiếc bánh ngọt và tè nước
này sang cho ông xơi.

(Xem tiếp trong 18)

SU'

TRUYỆN NGẮN

CHÙA HÀM bỗng dưng nổi tiếng. Không phải nổi tiếng vì là một nơi danh lam thắng cảnh. Trái lại, đó chỉ là một ngôi chùa mới dựng, nằm thường trong một làng hẻo lánh & vùng biển. Chẳng có gì đặc sắc khiến người ta chú ý, hoặc về mặt kiến trúc, hoặc về mặt mỹ thuật.

Chùa Hàm chỉ nổi tiếng vì sư Tuệ.

Nhà tu hành ấy là một trang thiếu niên ngoài ba mươi tuổi, thân hình vạm vỡ, vẻ mặt khôi ngô. Thoáng trông, cũng đoán ngay rằng nhà sư không thuộc hàng khổ hạnh, suốt đời ăn cơm hầm với muối dưa. Hai vai ngang và rộng, bộ ngực nở nang dưới lùn áo nâu mỏng, đôi má phinh phính, trước da hồng hào, cẩn mài đố như thoa son, hai con mắt sáng trong và nhanh nhẹn, đó là tất cả những dấu hiệu của một đời sống đầy đủ và hanh nhã, và sung sướng nữa.

Nhưng cái hình thể bề ngoài không làm hại được, không làm giảm được cái đời chán tu của nhà sư. Đai danh của nhà sư di xa lâm, lao khấp mẩy từ miền Trung và đã bay ra tận miền Bắc. Nhiều người đi Huế, giữa đường rẽ vào vịnh Cảnh chùa Hàm để được gặp mặt sư ông mà những người ấy nghe đồn rất đặc đạo. Rồi khi ra Bắc những người ấy sẽ trầm trồ khen ngợi hực tu hành, về đường khổ hạnh cũng như về đường học vấn.

Khổ hạnh, vì mấy nhà du lịch vào mùa giáp lục sư Tuệ đương nhồ & vuôn, một cái vườn cảnh nhỏ

nhỏ, xinh xinh mà chính óc nhà sư đã nghĩ kiều và chính tay nhà sư đã cuốc sỏi, đã chọn trồng các thứ hoa. Khi sư ông mới được phái đến chư trì chùa Hàm, thì đó là một cái vườn rau, mùa nào trồng thứ ấy. Chừng sư ông cho rằng trước cửa Phật không nên trồng những cây ăn được mà người ta cần phải bón bằng các thứ uế tạp. Vì thế sư ông đã dời nó ra cái vườn hoa. Ngày ngày ai đi qua tam quan cũng phải dừng lại ngắm nghia những bờ tóc tiên xanh tốt vây các miếng đất hình tròn, hình vuông, hình bán nguyệt, hình sao năm hay sáu cánh, trong đó mọc cân đối những cây hồng quế, hồng bạch, những cây vạn thọ, bách nhật, những khóm da hổ, da báo, huyết dụ, bồ tát. Vườn hoa ấy là một sự mới lạ của làng Hàm, và là một hành điện của chùa Hàm. Mùa rết bay mùa nóng, ngày nào người ta cũng gặp sư ông ở ngoài vườn, hoặc vun, xới, hoặc tưới cây bằng cái thùng tưới sắt trắng mà nhà sư đã thân hành đi mua tận ngoài tỉnh. Và người ta phải cảm động khi thấy nhà sư ngồi phơi dưới nắng rát tháng năm, tháng sáu, chân đi đất, đầu đội cái nón ba tassel, bay đúng hàng giờ trong mua lanh tháng chạp, tháng giêng để cuối đất chung quanh những gốc hồng đầy hoa.

Còn học vấn của sư Tuệ thì đó chính là cái nguồn tiếng tăm rầm rộ của chùa Hàm. Học vấn ấy uyên thâm đến đâu, nào ai hay! Người ta chỉ biết ngoài các kinh phật chữ Hán ra, nhà sư còn đọc cả nhiều pho sách khảo cứu Dao Phật viết bằng chữ Pháp và chữ Anh nữa. Cái thư viện của sư Tuệ, có thể nói đó là nơi trộn lộ

những tư tưởng đông, tây. Người ta thấy ở các ngăn tủ kính những tên O'denberg, Davis đứng sát cạnh những tên các danh nhân trong Phật-học Á đông. Biết bao người đã vào thăm thư viện ấy trong một nếp nhà tranh sáng sủa, bốn phía đầy những cửa kính chớp, và đã được đàm đạo với sư ông ở cái bàn gỗ mộc trên bày tảng chồng sách và báo chí, chặn dưới những vỏ ốc lớn nhỏ và đủ các màu. Nhưng ít khi nhà sư nói chuyện về đạo Phật với ta, vì có lẽ cho ta chưa biết gì và chưa đáng được nhà sư thuyết lý với. Tuy thế mặc lòng, nhà sư rất vui lòng trả lời ta một cách kính cẩn và khâm tồn. Nhà sư nói rất trơn tru, rất có mạch lạc tựa hồ như thuyết pháp và như đọc một trang giấy đã viết sẵn. Nhưng nếu ta hỏi xen một câu, hay bất bέ một ý tưởng thì nhà sư im ngay, lắng tai chăm chú nhìn ta như để cố nghe những lời vàng ngọc và đợi cho ta nói hết. Không bao giờ nhà sư ngắt lời ta, hay miễn cưỡng để lặng lẽ trả lời một ý tưởng sai lầm của ta. Lúc nào nhà sư cũng trang nghiêm, dù nhà sư cười để lộ hai hàm răng trắng bóng, đó cũng là cái cười trang ng iêm, thẳng thắn.

Tường thường thì nhà sư giữ vẻ mặt bình thản, không phải bình thản kiêu căng của hạng người tự đắc, nhưng bình thản tự nhiên của một tâm bồ-nhavinhanh.

Còn phải thêm vào hai đức tính khổ hạnh và bác học, một đức tính thứ ba của nhà sư: yêu chuộng thể thao. Nhà sư rất chăm vận động thân thể và tú chi. Có lẽ nhờ đó mà sư ông tráng kiện và đẹp trai. Sáng chiều người ta thường gặp sư ông điểu xe đạp vài vòng trên đường lát gạch. Chiếc xe đạp ấy buổi đầu bị người quanh vùng kịch liệt chế diễu, chỉ trích. Nhưng sau người ta cũng quen mắt. Vả từ ngày cái tiếng thơm của sư ông bay lan khắp bốn phương, thi mọi cử chỉ, hành vi của sư ông — trong đó có cả sự cưỡi xe đạp — đều được người làng tán tụng, tôn quý. Rồi cái xe đạp ấy nghiêm nhiên được kè vào các thư lì lùng của nhà tu hành lì lùng, được xếp ngang hàng với cả những pho sách tôn giáo chữ Anh, chữ Pháp.

Mà thực vậy, cái biếu hiệu « nhà sư xe đạp » người ta còn hay đọc đến người còn lễ nhận hơn cái biếu hiệu « nhà sư tây » hay « nhà tân thời ».

Trong mấy hat miền bắc Trung kỳ chỉ nói « nhà sư xe đạp » ai ai cũng biết ngay là sư ông chùa Hàm.

Tôi có cần giới thiệu với độc giả của tôi rằng sư Tuệ là một nhà tây học không? Cố nhiên sư Tuệ không có thể đã xuất thân lâm liều ngay từ ngày còn đê chôm, như phần đông các bậc chânu tu trong tầng giới. Cái đạo cao siêu huyền bí, sư Tuệ chỉ mới làm quen trong vòng có sáu năm nay. Nhưng không phải vì thế mà sư ông không thấu hiểu nó bằng các bạn đồng đạo Trái lai, nhờ về học rộng, nhờ về thông minh, nhất là nhờ về tin tưởng, sư Tuệ có thể tự phụ rằng trong tầng giới Việt-Nam ít ai đã tới được trình độ tu hành của mình. Tin tưởng, đó là điều sở đặc quan trọng nhất và khó khăn nhất của một kẻ tu hành, khó khăn gấp trăm gấp nghìn lần những nền học vấn uyên thâm. Không tin tưởng, người ta không thể hiểu được tôn giáo. Vì thế mà sư Tuệ không muốn biện luận về đạo Phật với những người tò mò đến thăm minh, dù những người ấy đã xem rộng các sách Phật giáo. « Người ta hiểu một tôn giáo bằng tim chứ không phải bằng óc », lời sư Tuệ. Và sự tiếp: « Những tư tưởng cao siêu nhất của nhân loại đều phát ra ở những lòng tha thiết yêu nhân loại hơn là ở những khối óc chứa đầy học vấn mênh mang ».

Kè thì sư Tuệ cũng là một khối óc chứa một học vấn tuy không mênh mang nhưng cũng khá sâu, rộng. Sau khi đậu tú tài văn chương và bồ dì thám tú một tỉnh Trung-kỳ, Khánh — tên tràn tục của sư Tuệ — vẫn theo đuổi học nữa, học rất chăm chỉ và công phu. Ngay từ thời còn nhỏ, chàng đã biết chút dinh chữ Hán. Nay chàng mua các sách hán văn để xem, đón một cụ cũ về nhà để học tập. Chỉ hai ba năm sau, nhờ về trí thông minh mẫn tiệp, chàng đã hiểu được các văn, thơ cổ kim của người Trung hoa. Còn các sách Anh, sách Pháp, chàng đọc không chán. Chàng thích nhất những sách khảo cứu, hoặc về văn chương, xã hội, hoặc về triết lý, tôn giáo. Chàng chưa có vợ nên dễ ảo tiêu cần kiệm, dễ có thể dành tiền mua sách. Đó là một kỷ thú, một thị hiếu trong cái quãng đời ký vãng ấy của chàng. Vì nó, chàng đã hầu thành một người hàn tiệm, biến lận, keo bần. Chàng đã dám từ chối không cho một người bạn ốm vay tiền, chỉ vì sợ làm hao hụt cái quỹ mua sách. Và sách của chàng đó là những tinh nhân sùng ái mà chàng không muốn lọt vào tay ai. Trong những mưu mẹo chàng tìm ra để không cho bạn mượn sách, có một mưu mẹo rất khôn ngoan và rất tinh tế. Là không rọc những tập đầu cuốn sách và chịu phanh hai tờ giấy ra để đọc một cách khó khăn trong vài chục trang. Bạn hỏi mượn, chàng sẽ trả lời rằng chưa xem, và bạn sẽ

Pull'over - Chandail...

Hàng dệt Phúc-Lai đã có catalogue 1939-1940 các hàng mùa lạnh. Áo len, áo sơi, dù các kiểu, các lối, các màu. Các nhà buôn nên viết thư ngay về lấy mẫu

PHUC - LAI
87-89, ROUTE DE HUẾ
— HANOI —

TUỆ

của KHÁI-HƯNG

tưởng chàng thành thực khi nhìn thấy những tập đầu chưa đọc.

Có một thi hiếu mãnh liệt như thế, thi cực đoan tìn tưởng một tôn giáo, khi đã yêu, đã hâm mộ tôn giáo ấy, người ta không lấy làm lạ nữa, nhất khi người ta lại nhận thấy rằng Khánh rất thích xem các sách triết học và thần học.

Nhưng hai thời kỳ học và tu của Khánh không đi liền nhau như người ta tưởng. Giữa hai thời kỳ ấy còn xen vào một thời kỳ trung giao, thời kỳ sửa soạn cho đời tu hành của Khánh. Đó là thời kỳ tình ái. Khánh yêu, và yêu mê man như đã học mê man, nhưng than ôi! yêu trong tình hữu

tuyệt vọng. Vì người Khánh yêu là vợ bạo tàn mà chàng không muỗn lừa đổi.

Người đàn bà ấy có đáp lại tình yêu của Khánh không, Khánh không một lần tự hỏi. Nhưng đối với chàng, người ấy có những cử chỉ, ngôn ngữ thân mật, âu yếm quá khiến chàng không còn ngờ vực tâm tình một chút nào. Chàng coi như đôi bên không cần phải thử thực tình yêu với nhau; cái nhìn nồng nàn, cái cười kia đáo, lời nói đầy ý nghĩa cũng đủ để biết bao ân ái.

Như thế gần hai năm ròng. Khánh sống trong yêu đương. Và yêu đương đã chiếm lấy cả tâm hồn chàng. Thôi, không còn đâu lòng ham đọc sách. Cái tủ kính đóng im im hàng tháng. Khánh có mở ra cũng chỉ để cho một người bạn mượn một quyển sách, vì bây giờ Khánh không giữ sách, không quý sách như trước nữa...

Và nếu cứ như thế mãi, thì Khánh sẽ mãi mãi sống yên ổn trong yêu đương, yêu đương thầm kín, và lý

tưởng. Nhưng một hôm Khánh diễn cuồng ngô linh với người yêu. Và khở sô cho Khánh, người ấy cũng ở trong một cảnh ngô dại đưa nàng nàng chàng, nghĩa là bấy lâu vẫn nồng nàn yêu thương bao chàng như Khánh nồng nàn yêu thương vợ bạn. Nếu đó chỉ là một tình yêu bồng bột sô sô thì chắc họ đã phạm tội. Nhưng bao tính tình cao thượng đã dứt giờ, đã hơn một năm nung nấu trong trí não hai người thông minh và hay ngoi. Vì thế kui đã thấu lòng nhau thì một tích tình mới vẹt này rất mãnh liệt trong hai tâm hồn. Đó là lòng hy sinh: họ cùng cố gắng quên nhau.

Và đó là nguyên nhân đời tu hành của Khánh. Chàng muốn lánh xa người yêu, lánh xa hồn, lánh xa trong một thế giới khác. Thế giới ấy nếu không là thế giới của người chết, thì chỉ có thể là thế giới của người thế phật quý y.

Trong buổi đầu thời kỳ thụ pháp, Khánh đã tưởng cái thi hiếu thứ ba của đời chàng còn mạnh hơn hai thi hiếu trước, vì chàng thấy chàng yêu đạo Phật như yêu sách, như yêu tình nhân. Nhưng chàng chưa hiểu rằng tôn giáo độc đáo hơn hết các thi hiếu của người ta. Nó không cho phép mình đem các lẽ phải nợ kia ra mà giảng nghĩa để tim hiểu. Nó bắt mình phải hoàn toàn vâng lệnh nó. Khốn thay Khánh vốn thông minh lại bị triết học rèn luyện khói óc thành một khói óc lý luận và khoa học. Nhiều lần theo gương sư cụ, chàng thèm đinh để tim chân lý, tim bình tĩnh cho tâm hồn, chàng vẫn không sao bình tĩnh được: Chàng đã suy tâm trong thông minh hơn là trong tín ngưỡng.

Chàng cũng hiểu ngay rằng chàng còn chưa có tín ngưỡng. Và chàng đã bắt sức luyện tập cho oắng cò. Chàng nhớ ý nghĩa một câu từ tưởng của Pascal: « minh phải luôa luôa, mãi mãi có những cử chỉ tôn giáo thì rời lâu dần mình sẽ tin ngưỡng ». Và bằng ngày chàng chăm chỉ, thành kính và cố thành thực làm những việc nhà chùa như các sư khác: ăn uống kham khổ, đọc kinh, niệm phật, cúng báy đèn chay, làm đủ hết các công việc mà trước kia chàng cho là không hợp với một tôn giáo cao siêu như Phật giáo. Chàng không muỗn lý luận nữa, chàng chỉ muỗn nhằm mắt tín theo.

Và sau hai năm, quả nhiên tín ngưỡng đến với chàng. Chàng cảm thấy bao tình lâng lê, mắt mè dần dần taum vào tâm hồn...

Nay thi chàng đã nghiêm nhiên thành một bức chân từ rồi. Đã ba năm sư tổ cho chàng đến chịu trì riêng một nơi. Sư tổ hy vọng chàng sẽ cảm hóa được phái mới, phái Tân học mà Người ví với những cây không rẽ. Người không tôn giáo cũng giống như cây không rẽ, rồi một ngày kia linh hồn sẽ khô héo như cây kia.

Sư tổ muốn cứu vớt linh hồn họ, đưa linh hồn họ tới Nát bàn, tới nơi giải thoát. Mà công cuộc ấy phi các nhà sư có học mới và học rộng như sư Tuệ, không ai đương nổi. Còn Khánh thi chàng theo một lý tưởng cao hơn, ra hơn. Là cái cách Phật giáo.

Chàng sẽ cùng một bộ tu hành trẻ tuổi, háng háng cao cao nền tôn giáo huyền bí mà phần đông các sư

dốt nát đã hạ thấp mãi xuống, đã đem trộn lộn vào mói tà thuật bậy bạ, quàng xiên. Chàng tin rằng chàng chàng sẽ thành công, nếu không, sau kui chàng tịch Nát bàn, bao hậu sinh sẽ kế tiếp theo đuổi công cuộc mà chàng đã khởi xướng lên. Lòng tin ngưỡng của chàng không bao giờ mạnh aé bằng, không bao giờ vững trãi bằng, mạnh mẽ vào vững trãi tên nổi chàng không sự lý luận nữa. Không một lối phải gì có thể đánh đổ được lòng tín ngưỡng của chàng nữa.

Nay thi không còn là tin ngưỡng mông muội, nhưng là tin ngưỡng m nh lâng. Tri Khánh lúc nào cũng sáng suốt, và có trật tự. Khánh nghĩ ra một chương trình tu hành để cùi thế mà theo cho tới khi đi đế, đích. Chương trình ấy chia hẳn ra ba phần. Một là: Làm các việc bẳng chân tay và luyện tập thân thể. Vì chàng cho rằng những tư tưởng cao sâu chàng cho rằng chân lý phải ở trong một thân hình tráng kiện và một khói óc lành mạnh. Đức Thích-ca chỉ tim thấy chân lý sau khi đã bỏ lối tu hành quá khắc khổ. Hai là nghiên cứu đạo Phật trong các sách cổ, kim, đồng tây để được biết rộng thêm, để càng yêu thêm cái tôn giáo mà mình đã giặc lòng tin theo. Ba là tụng niệm để tâm trí được bình tĩnh và linh hồn được rút bỏ hồn nơi trần tục òa ào và phức tạp.

Chương trình ấy, sư Tuệ đã thi hành ngay từ khi mới về chịu trì chùa Hành, và nguyên sẽ thi hành mãi mãi cho tới ngày thành chánh quả..

Nhưng một đêm giữa lúc đương tყng kinh, sư Tuệ ngạc nhiên nhìn lên ban thờ và bỗng chú ý đến khuôn mặt pho tượng Ngọc-nữ. Cả một thời dĩ vãng vui lò mò hiện ra trong ký ức kẻ tu hành. Sư Tuệ sợ hãi cùi vội xuống quyền kinh và cất cao giọng, gõ mạnh tiếng mõ như cổ xoa lấp cái hình ảnh quá khứ. Nhưng vẻ mặt tươi cười, đôi mắt sắc xảo, cặp môi đỏ thắm của pho tượng mà sư ông nhớ từINET vẫn như vẹt ra trên trang giấy cũ lún. Sư ông nhâm nhăm lại và tụng thuộc lòng luôn mấy trang kinh, cái khuôn mặt xinh tươi càng rõ rệt hơn, và sau cùng, sang lòe một cái tên chữ quốc ngữ, tên người đàn bà xưa.

Không phải người ở thế giới chết hiện về với người ở thế giới sống, mà chính người ở thế giới sống hiện về với người ở thế giới chết, thế giới tu hành!

Hôm sau sư Tuệ thiền định, tâm tòn niêm niệm nghĩ đến đức Thích-ca. Nhưng nhà sư vẫn chỉ nghĩ đến người đàn bà, với lời ăn tiếng nói dịu dàng, thân mật của nàng.

Nhà sư bỏ ra vướt hoa, cuốc sỏi, nhô cổ làm việc không ngồi tay trong suốt một ngày, cho thân thể mỏi mệt, cho trí não mỏi mệt không còn đủ sức mà suy nghĩ nữa. Nhưng đêm hôm ấy nhà sư ngủ thiếp đi và lại chiêm bao gặp người đàn bà xưa.

Người ấy như thành yêu quái ngày đêm hiện về ám ảnh sư ông...

Luôn một tháng sống trong tình trạng ấy, sống trong cái ngục vô hình ấy.

Rồi một hôm bỗng sư Tuệ bỏ chùa trốn đi.

Khái-Hưng

Hạnh - phúc rung - rinh...

— Tôi chán mợ ấy làm. Trong chổ vợ chồng đường như cỏ điể, bắt mảng lạnh lung. Than ôi, tình duyên !

— Cậu ấy đáng ghét lắm. Tuệ chưa bao năm mà cám-róm như cù bảy mươi. Than ôi, thú xuẩn tim đâu nữa !

— Thuốc VẠN-BẢO là cứu-trợ của tình yêu. Khi trước nếu ha ta đã biết dùng nó, thi đâu phả riêng hận, riêng sầu...

Thuốc VẠN-BẢO mạnh xấp 10 lắc thuốc bồ-thận cựu-truyền. Có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà. Khi mua nên nói rõ.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.00
1 hộp là 4 hộp 15p.00

Tổng phát hành phía Bắc :
VẠN-HÓA
8, Rue des Cantonais — Ha Noi

Tổng phát hành phía Nam :
VÔ-DỊNH-DÂN
323, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ : Mai-Linh 60-62 Cầu
Đất Haiphong, Nguyễn-văn-Bon
11 Rue des Caisseaux, Ha noi

TRÔNG CÙM

ĐI TÌM « ĐẤT SỐNG »

Người ta có thể di dân đến HÀNH TINH KHÁC KHÔNG ?

ÁCH năm mươi năm nay, nhà thiên văn học trứ danh Camille Flammarion ở Thiên văn đài Javisy đã có cái can đảm nói trước rằng một ngày kia, một mảnh sao sẽ đem lại cho ta những di tích của thảm mộc hay động vật là những bẳng cờ không thể chối cãi được rằng có sinh hoạt ở ngoài trái đất ta. Có lẽ đó là một điều tiên tri rất táo bạo mà nhiều cuộc nghiên cứu những mảnh sao về thời ấy không thể công nhận.

Thế mà một việc phát minh lớn lao đã vượt xa điều tiên tri ấy: nhà sinh-vật-học nổi danh ở trường Đại học Mỹ là giáo sư Lipman vừa mới tìm được, trong một khối kim loại ở một mảnh sao rơi xuống California gần đây, những vi trùng hiện còn sống! Ở không trung xa xăm tới đây, những hành khách bé nhỏ ấy dù từ hành tinh này tới hành tinh khác ấy là những sinh vật thứ nhất, dưới kính hiển vi, tỏ ra rằng có sự sinh hoạt ở ngoài trái đất của chúng ta.

Nhưng ta hãy nói đến việc...

Một mảnh sao nhỏ nhưng có ảnh hưởng lớn!

Ngày 2 février vừa qua, người ta báo cho ông giám đốc nhà bảo tàng thành phố Los Angeles biết rằng có một mảnh sao rơi xuống. Khoảng 4 giờ sáng hôm ấy, ở cách kính thành của California 18 cây số, một người tài xế xe hơi nghe thấy một tiếng nổ mạnh vội hầm xe lại thì trông

— Thưa thay, người ta làm xe đi đâu giải, để khói cháy râu phải không?

thấy ở gần đường hòn đá ở trên trời rơi xuống. Hòn đá nung đỏ ấy đèo hành một cái hốc độ mười lăm phân đường kính và cảm sâu xuống đất mềm vì những trận mưa lớn những ngày hôm trước. Buổi chiều khi người ta lấy hòn đá ấy lên thì đá vẫn còn nóng. Có nhiều mảnh vụn rái rác ra ở trên mặt đất.

Nặng chưa được một cân, mảnh sao nhỏ ấy taoạt trong tưởng không có giá trị gì nếu đem để bên những mảnh sao lớn ở trong những bảo tàng Mỹ. Vì hòn đá nặng có 892 gr. ấy chỉ là một vật rất tầm thường ở cạnh một khối lớn 36 tấn mà xưa kia nhà thám hiểm Peary đã tặng nước Mỹ. Nhưng không phải vì sức nặng hay vì sự lớn nhỏ của nó mà cái khối ấy danh tiếng lừng lẫy.

Có thể có sự sinh hoạt!

Sự nghiên cứu mảnh sao ấy về phương diện hóa học khiến người ta thấy một điều lạ thứ nhất là xét ra trong cái khối do sắt và kẽm tạo nên ấy có chất đậm của động vật (azote organique). Một việc độc nhất về lịch sử những mảnh sao, vì tới nay người ta đã nghiên cứu có hàng nghìn mảnh sao mà không bao giờ thấy dấu tích cái chất « sống » ấy. Vậy đó là một việc phát minh đã khiến giáo sư Lipman hết đổi sang sướng vì ông đã cầm cự nghiên cứu biết bao nhiêu năm nay để cố tìm dấu vết sự sinh hoạt trong những mảnh sao. Nhà thông thái xem xét nhiều mảnh lấy ở tận giữa mảnh sao ra. Vì người ta biết rằng sự di chuyển của những trι-dạn ấy trong không khí khiếu cháy nóng ở phía ngoài và giết chết những vi trùng ở đây. Vậy phải tìm ở tận phía trong nếu ta muốn thấy mảnh sống ở vị hành tinh nhỏ ấy.

Sửa soạn dàn đầy rồi, nhà sinh lý học tiến hành những cuộc nghiên cứu rất cẩn thận. Để loại bỏ những vi trùng của trái đất có thể bám ở ngoài vỏ, trước hết người ta phải hấp những mảnh vụn của mảnh sao với dập ra và nghiên cứu thành bộ. Sau dùng những ống thủy tinh có chứa dây một chất đóng (gelatine), nơi rất lợi cho sự

sinh sản của vi trùng, để thu lấy bộ kia.

Đến thời hạn, người ta mở những ống lên ra.

Cái mà thứ viễn kính tốt hơn hết chưa bao giờ tìm ra, giáo sư ở California kia đã nhìn thấy qua kính hiển vi: những sinh vật rất nhỏ ở một thế giới khác lại!

Chắc chắn có sự sinh hoạt!

Những vật xám hiện ra trước mắt ông: đó là những toán vi trùng, hình dài như những cái que rất nhỏ hai đầu có lông cùi động được, giống một thứ vi trùng ở trái đất mà những nhà thông thái gọi là *spirillum vulvum*.

Không biết những sinh vật lùi lùi ấy ăn gì để sống ở trong gürm mảnh sao kia? — giáo sư tự hỏi như thế.

Lẽ tất nhiên là chất đậm của động vật người ta đã tìm thấy ở trong ấy.

Đè tới trái đất ta, những sinh vật kia đã phải qua những khoảng không trung không có không khí, cũng không có nước, và ở đấy thời tiết rất lạnh.

Có phải thực chung đã có thể chống lại được với những điều kiện rất không thích hợp với sự bảo tồn của cuộc sinh hoạt như thế không? Muốn biết rõ, giáo sư Lipman đè chúng vào một chỗ không có không khí và lạnh dưới 200 độ. Rồi 6 tuần lễ sau, lại đưa chúng ra dưới kính hiển vi... Những sinh vật kia vẫn sống sót sau cuộc thí nghiệm dữ dội ấy.

Nhưng nếu có vi trùng ở những hành tinh khác thì những hành tinh ấy phải có hay có thể có những động vật khác lớn hơn, dày dặn hơn. Những vật ấy thế nào? Chưa ai biết tới.

Dù sao, việc phát minh của giáo sư Lipman cũng là một trong những việc phát minh tốt đẹp nhất của thế kỷ này. Lần thứ nhất nó mang lại một chứng cứ, theo phương pháp khoa học, rằng có thể có sự sinh hoạt ở ngoài Trái đất của ta.

(Je sais tout)

M. dịch

Ký sau :

Mặt trời và các hành tinh

Bác sĩ Voronoff phát minh sự tiếp hạch loài khỉ cho người để làm cho các cụ già hóa trẻ.

Thuốc SÂM NHUNG BÒ THẬN Th
của PHỤC ĐÁNG DƯỢC HÀNG không
lai, nhưng có thể thêm tuổi cho các cô
những lồng trong Bảo dánt
tai ủ, bang
Phục-E

NGÀY NAY NÓI

Lê khả Laub, Thanh-hóa — Sao người đời không nói: « Tôi không đủ nghị lực để néo lòng dục vọng về xác thịt nên phải lấp vợ, (lấp chồng) »; có phải để nghe họ là: « Hả! vì tôi, vì tiền, vì ông, vì cha, vì em, vì giống mà tôi phải lấp lấp vợ (lấp chồng) chứ! » Có phải vì them hay lẽ gì?

— Chẳng phải vì them mà nói thế — vì sự lấy vợ lấy chồng đều có phải là một việc: xấu, nhưng chính vì lẽ đó, Người Aunam mình coi sự nói giỏi là một việc quan trọng, một bỗng pha phải theo. Nhiều người lấy vợ chỉ cần để có con thôi, bởi vậy tình yêu giữa đôi vợ chồng thường không có, hay không cần có.

Ông X? — Thường thường đốc từ nhà thương Bảo hộ dùng ống cao su nghe ngay bệnh nhân, có thể nói chắc chắn là bệnh gì không? Hay phải đi chiếu điện? (Người bệnh muốn biết mình đau tim, hay đau phổi hoặc xâm máu).

— Dùng ống nghe ngực là một trong nhiều cách mà y sĩ dùng để xét bệnh. Nghe xong người ta có thể — tùy trường hợp — biết được bệnh. Nhưng y học thám tay bao giờ cũng cần có những chứng cứ đích xác mới quyết đoán, chứ không nói hồ đồ. Vậy cho nên hoặc thử đốt, hoặc chiếu điện để bết rõ thêm. Xấu máu phải thử máu, không cần phải nghe ngực.

Ông X? Sau khi đã khỏi bệnh đau tim rồi thi tập thể thao và tập võ có được không? Có nên tập *barres parallèles*, *barre fixe*, *haltères v.v...* hay chỉ nên tập nhẹ?

— Sau khi chắc chắn khỏi bệnh đau tim và có thể tập thể thao được theo lời thầy thuốc, thì nên tập dần dần, chờ tập mạnh ngay. Dù không có bệnh gì cũng thế.

M. Hoàng Ba, Bắc-ninh. — *Sáu* tuổi người cách hâm nóng để làm chết vi trùng của cách gì không? Tôi đã cho chất thuốc trừ trùng vào để giữ cho sữa chất tươi.

— Ở các nước văn minh, người ta có phương pháp giết vi trùng của sữa bằng cách cho nong lên 80 độ và lạnh đi dưới 0 độ. Phương pháp khác họa này (gọi là Pasteurisation — do tên ông Pasteur) giúp chết vi trùng nhưng vẫn giữ được những chất tươi (vitamines) của sữa rất bồ bõ. Bên ta thì cách đun nóng lên 80 độ trong 7 phút mà thôi. Cảnh có cho thuốc trừ trùng gi vào sữa mà nguy hiểm.

Hoàng Ba, Bắc-ninh. — Con gái của em đến tuổi dậy thì nên để phòng thủ nào? Lát thế nào để tránh sự yếu mệt mỏi?

— Một câu hỏi tương tự đã trả lời

Voronoff th

NÓI CHUYÊN

mục này N. N. số 180 Xin nhắc lại rằng cách tốt nhất là tập thể thao cho cả sự mê hoặc điều độ của thân thể, và sống một cuộc đời lành mạnh khi trahi và ánh sáng, tránh những thứ kích thích tinh thần và thể chất.

Nguyễn Giác, Huế. — 1.) Một người đàn bà kỵ thực ghen ta. Nhưng vì kiêu hãnh không muốn nói, muốn tỏ cho ta biết rằng họ ghen ta. Vợ phải lâm thế nào để một ngay kia họ nói hẳn bén tại ta : « Em yêu anh lắm. » Ký thực ta ghen họ nhưng cũng kiêu hãnh như họ, thành thử ta không muốn họ minh trước tiên. Và nếu ta họ minh nói họ thì lòng kiêu hãnh của họ lại càng tăng lên nữa).

— Yên không phải là kiêu hãnh, mà ngô lời rằng yên đâu có phải là bá minh. Phao thường người đàn bà ít tố tình trước chỉ là vì tính e thẹn. Trong trường hợp này, người đàn ông nên tỏ ý trách, rồi, nếu người đàn bà cũng yêu thực, có khéo gì không được nghe họ nói : « Em yêu anh » đến trán lán. Nếu hai bên cũng kiêu hãnh vô lý, mỗi người càng giữ mình, thì chẳng ai yêu ai cả.

2) Ví sao khi đứng giữa nồng nhâm mật lại thì ta thấy mắng dở ở trước mắt. Vì sao khi ban đêm nằm ngủ, ta úp mặt xuống giường cố ý nhìn thi thoảng nhangs cái gi dù các máu như những miếng vải oán xanh đỏ bay qua bay lại. Và vì sao ban ngày, mở mắt nhìn ra ngoài không thi thoảng gi trắng trắng như những sợi mien di lên di xuống nhẹ nhàng. Lần với những sợi mien » ấy lại có những gì như khói, như một mây lồng hag ta như một tì bồng gör.

Nhưng máu sắc ta nhìn thấy khi nhắm mắt là do ánh sáng mà mắt ta còn giữ được, không có gì lạ. Nhiều khi ánh sáng đã qua rồi, mà mắt mình còn giữ lâu binh ảnh rong động của những máu sắc, lúc đó hiện thoáng ra.

Nam Sơn, Trảng Bàng. — Tự lâm sao con kền-kền, (autoer) hổ mỗi khi có con vật chết đem quăng ra ngoài đồng hoa: bụi bờ độ trong 8, 9 tiếng đồng hồ thì có nó rất đông, bay về xé thịt mổ con vật chết ấy mà ăn.

Vậy tại sao giống chim kền-kền ấy lại có tâm tình vậy? Chúng nhớ phép ghi má được cái tình lạnh lùng đê kiềm áp thế?

— Không có phép gì cả: chúng nó biết có xác chết là nhờ khiếu ngửi rất tinh tế của nó. Cũng như giống nhặng xanh, chúng có thể biết được chỗ nào có xác chết vì tiếp ngửi được những phần rất nhỏ ở xác chết bay ra. (Như tất cả mọi vật gi có mùi).

(Xem tiếp trang 14)

Giống nhặng biết trước cái chết từ dǎng xa

NGƯỜI ta cho là giống nhặng có một khứ quan rất thính, khiến nó có thể ngửi thấy từ dǎng xa cái mùi riêng ở một con vật tắt ra ngay từ lúc mới tắt thở. Người ta đã viện ra nhiều thí dụ để dẫn cho ta hay rằng thử ra dǎng xanh ấy bay tới một xác chết để dě tráng lén dǎng ngay từ lúc thịt chưa rữa ra hay khi xác hag còn nóng. Điều mà nhặng kiêng nè riêng một con vật bị chết ngắt di, có khi trống như dǎng hồn, hình như ló ra rằng nhặng có một khứu rất linh tế để nhận biết những bụi nhỏ của từ khí lỏa ra trong không khí ngay từ lúc một con vật tắt thở; cái khứu nhận biết ấy cũng tựa như một sợi giây truyề, sờ tarc khắc dǎng con nhặng đến cái xác hag còn nguyên vẹn. Dù sự cát nghĩa trên kia của ông Ras-pail ra sao, thi những điều ông đã quan sát cũng rất đáng cho ta chú ý đến.

(Marianne)

Phơi khô hoa nhưng vẫn giữ được màu và nguyên hình bông hoa

*L*àm thử cát tốt, không có bụi, rửa sạch và phơi khô; rồi cho vào cát 1 phần 100 sáp ong hay nến, đun lên và khuấy kỹ cho cát ngấm đều sáp. Một

thuốc rẽ 185 cái trại chăn nuôi do chính phủ giám sát.

Phải chăng riêng giống bò Nhật-bản và nghe những âm điệu ? Điều đó bình như không được đúng mấy ; song những nhà chuyên môn về khoa chăn nuôi ở Nhật là những người đầu tiên đã có cái ý xem xét ảnh hưởng của âm nhạc về sự bài tiết của những bache trong vú bò sữa. Người ta nêu hiêm ra rằng mỗi khi cho bò nghe bài nhạc trong khi vắt sữa, bò sữa tăng lên 20%. Nhơn, không thấy nói rõ rằng chúng thích những bản dân ca diễn hay những bản mới.

(Messidor)

Sự rõ rệt trước hết

*T*HƯỢNG nghệ viện xứ Colorado vừa mới dǎng phiếu một bản dự án đầu đề như sau đây :

« Dr. án do ông nghệ King đề trình đề sửa đổi bản dự án có đích dǎng đến việc phát hành những trái pháo do chính phủ bão dǎng »

Hãy nhớ hiệu thuốc của Thương nghệ viên Denver thiều thuốc aspirine sau khi tranh luận bản luật ấy.

(Messidor)

Vàng của thế giới

*N*HỮNG tiếng làm mè hoặc được người ta ! Chắc các bạn sẽ tưởng tượng khối vàng ấy phải lớn lắm, thế mà tất cả số vàng đào được ở đất lén từ khi ông Colomb tìm ra châu Mỹ cộng lại chỉ thành

LU'Q'M LĀT

mặt, lấy một chiếc hòn gỗ nắp có bắn lè, miệng hòn cẳng một miếng lưới thép mảnh nhỏ vừa vừa, bỗ dày hòn dì và lật ngược hòn xuống. Đò vào một lượt cát mỏng, rải hoa lén trên, rồi rây cái phủ kín hoa dì. Đò hòn ấy chứng 48 giờ vào một zhô nóng, song mở nắp hòn ra : cái rơi xuống, còn lại hoa ở trên lưới sắt đã khô kiết mà vẫn giữ nguyên màu sắc. Lầm cách đó hoa đê dành được rất lâu.

(Marianne)

Đặt máy truyền thanh trong chuồng

nuôi súc vật

*D*ó là một tin lị lỏng ở Đông kinh đưa lại, nhưng rất đúng sự thật.

Ông Makazawa Jozaroro, giám đốc sở chăn nuôi trong vương của nước Mật giới mọc, vừa mới ra lệnh bắt buộc phải đặt những máy vô tuyến điện truyền thanh trong tất cả những chuồng nuôi súc vật

một khối vuông cao mươi ba thước... Biết bao nhiêu khó nhọc, bao nhiêu đau đớn, cả bao nhiêu én mang nữa để lấy được một khối bằng cái nhà !

Theo giáo sư W. Harvey Emmons là một nhà địa lý học danh tiếng trong hoàn cầu thì tất cả số vàng mà trái đất đã sản xuất từ năm 1492 cân được — nếu một nhà lý tài nào đó có cái ngông ra ngay đặt vàng ấy lên cân ! — chừng ba vạn ruồi tấn. Tính theo thời giá thi khối vàng quý giá ấy trị giá 1.200.000 franc quan l

Tất cả số vàng khai được từ năm 1492 đến năm 1935 thi non một phần mười đã khai vào khoảng 1492 và 1800.

Trong thế kỷ XIX, khai thêm 31,3 phần trăm của số vàng tօng cộng, và trong ba mươi năm gần đây thế kỷ XX khai được chồ còn lại, nghĩa là gần 60 phần trăm số vàng lấy được ở đất lén.

Kết quả của sự tiêu thụ dữ dội ấy ra sao ? Cố lẽ một ngày kia trái đất sẽ không còn khoáng sản cho người ta khai nữa và trong vài triệu năm sau này, con cháu chúng ta sẽ làm những bản thông kê tựa như trên vè... số chí khai được từ ngày khai phục Hòa-tinh ?!.. Ước gi chúng ta được cái vịnh dự chứng kiến những việc rối loạn về tài chính ấy !

(Robinson)

Giới hạn của sự tuyệt thực

*M*ỘI điều khiến chúng ta phải chú ý và lấy làm lạ nếu chúng ta bắt cái thời hạn khi các động vật không ăn mà có thể sống được.

Người ta đã mở những cuộc thí nghiệm trong những phòng thí nghiệm riêng để tránh khỏi làm chết giông vật. Vì những

— Anh coi đài chăn en, mỗi lúe en di...

— Anh thực là một nhà văn tà chăn.

việc thí nghiệm như thế, phải những nhà khoa học — để tách tránh tất thảy những sự tàn nhẫn vô ích — mới làm nổi. Chẳng ta sẽ dài dò và tàn ác nếu cũng bắt chước thí hành những cuộc thí nghiệm kia. Dưới đây là những số ghi được trong phòng thí nghiệm :

Một con chim không ăn sô sống được 9 ngày. Hòn giống có cánh một chút, người ta có thể nhai dài được 12 ngày; một con chó : 20 ngày; một con nhái : 360 ngày ! Con số ấy ta có thể cho là nhái, song một con rùa còn có thể sống được những 500 ngày; một con rắn 800 ngày, và một con cá... ta hãy coi chừng ! 1000 ngày ! Tuy thế đó cũng chưa phải là một kỷ lục dài, vì giống bò hàng sống được những 1200 ngày kia !

Ta nhận thấy một điều đáng chú ý là Tạo hóa đã đặt người và chim... vào cùng một sự yếu đuối !

(Robinson)

Bề dàn trung bằng cách nào?

*M*ỘI cách dě dàn trung hiệu nghiệm nhất là dùng chất silicate de potassium nước của các nhà buôn. Người ta dùng trung vào nước ấy rồi xếp quả nõi cách quả kia lên trên một lò giang dě phơi cho ráo; xong xếp trung vào hòn đựng cám hay mạt cua.

Nếu quên không dằng giang lót hag vớ ý để trung xát nhau, thi trung sẽ dính chặt lại với nhau đến nỗi không thể tách hai quả ra mà không rã.

Chất silicate bít những lỗ vòi trung lợ khiến vòi trung dâng đặc như kính; vì thế không khí không thể đi qua vòi trung nên trung có thể dě dàn cả một năm ròng nếu chưa vào một cái hòn khô ráo và mát lạnh chừng 10 độ, dě trong tối.

(D. I.) M. dịch

MUA TEM CÙ

Cần mua giá cao tem Đông-dong, Pháp hạng to thô; giá từ 1.000 đến 4.000 một trăm cái. Tem nhỏ cũ mua lbur tem phạt hay service 1p.00 một trăm, các thứ nhỏ khác 1p.00 một nghìn. Nhiều bạn có vài cái tem nhỏ xin đừng gửi về vì giá rẻ lắm. Cái tem khổ lớn hãy nên gửi về :

Nguyễn - k. - Hoàn
47, Bloc - khais - Nord

noff thứ hai

đê lâm

THẬN TINH hiệu « MẸ CON »

không dám chắc rằng sẽ làm cho các cụ trẻ c cù, mà lại bình phục sức lực lúc thanh xuân.

Những người đau mòn xin hag dùng nó sẽ mau lại sức. Những bạn thanh niên dùng vào thêm sự tráng kiện, và rất loại lóng trong những cuộc giao hoan.

Bảo đảm trừ tuyệt những bệnh như : di-linh, mộng-tinh, mắt hoa, tai ả, ban đêm nay liều tiện. v. v...

Phuc-Đáng Được - Hàng 130, Rue de Paris — Cholon

LÂM TIỀN

(Tiếp theo)

Dlàm bộ ăn cần hỏi thăm trước khi người ấy nằm xuống :

— Nói dùa chứ, chủ nó đánh có đau lắm không ?

Người ấy bỗng lại ngồi dậy. Đôi mắt đậm bóng ngắt, nhường lên giống hai con sâu dóm sắp bò, người ấy ngảnh về phía tôi, bộ mặt mờ mịt như quên những khói. Gần cổ hắn nỗi lèn to bỗng một chiếc dưa. Tất cả các đầu xương trong người đều bánh rô lên. Hắn đang lấy gân, hay là vừa sức nhớ đến những trận đòn đau đã qua, giọng hắn lại trầm quá :

— Những ngón tay to bằng quả chuối mắn một, nó bóp vào gáy đồ hồi, làm gì mà không đau ? Throat kỳ thủy, mình bị ép làm việc như trâu ngựa, nên thuốc phiện hả hết cả, lại bị đòn è ẩm nữa, nên lúc nào cũng tira tựa như là trông thấy hồn ông bà ông vải chập chờn bên hàng chục ngọn đèn lưu ly. Sau mãi cũng quen dần đi.

Đ. thở dài, như kép hát vẫn hở dài trên sân khấu :

— Có thể thì từ rãy quan bác mới chưa không làm tiền nữa !

Cái giọng trầm lulling này lại trầm thêm :

— Nếu anh em biết chưa là cái gi, thì tôi đã chưa mài mài rồi. Nhất là cái món chưa thuốc phiện...

PHÓNG SỰ NGẮN của TRỌNG-LANG

Người ấy mạnh bạo nắm xuống, có vẻ sấp ngoạm vào rọc lầu một cách thô bỉ. Nhưng hắn đã gạt cái đoạn tre ảo thuật ấy ra một bên, mà rắn tiếng xuống : — Ồi chào chào ! Đời còn có bao năm nữa mà chưa !

Tôi không thể bao giờ quên được câu này của hắn, nó sống sượng ghê gớm quá :

— Mẹ xiếp chí ! Trong óc, ở phía tay phải này này, lúc nào vi trùng « sắng téng » cũng đua nhau nồi kèn « la vầy »; còn mình thì thỉnh thoảng lại heo hiếc chơi trong vài giờ đồng hồ. Bạn bịa thế thi còn thi giờ đâu mà nghĩ đến chưa với chẳng chưa nữa !

Hắn thản nhiên nói câu này. Thản nhiên quá, đến nỗi làm cho tôi hết cả khủng khiếp — vì tôi đã khủng khiếp trước một người hoà toàn thối nát từ linh thần đến thể chất.

Câu ấy lạnh lùng như một luồng gió, trong chốc ám cúng này, và như thấm-thía qua lâm phòi mọi người. Quanh tôi, mấy người còng nhõm đèn bắn bắt nhìn đến hay là nhìn về một quá khứ không hay ho gì.

Hai ông xếp kho

Giữa sự yên lặng nặng-nề, một người cao lớn bỗng cắt giọng oang oang :

— Làm tiền mà đè chử nó dã rù tử, vậy thi cũng khỉ xoàng lầm. Cố làm tiền mà được như thế này này, thi hây làm. Hiện « đây » biết hai ông xếp kho.

« Ông thứ nhất, chỉ có việc coi kho thôi. Coi kho thi lương-lậu có đâu được rồi rào như lương một ông quan, thế mà, biết chưa ? trong mười mấy năm trời, « in » (il=nó) cứ việc ti ti làm hết cái nhà gạch nọ đến nhà gạch kia thôi ! Đến mười mấy chiếc, mới chết cho chử. Nhà tuy ở ngoại ô thật đấy, nhưng cũng là nhà như thường !

Muốn cho người ngoài không

biết là cụ già, nghĩa là muốn che mắt thánh, cụ cứ ăn vận xoàng-xinh và đi xe-dap lóc cúc, như lúc cụ mới bắt đầu đi làm. Ít người biết cụ là một đại ốc chủ.

Người cao-lớn chỉ nghỉ hơi để uống một chén nước, rồi lại oang oang :

— Còn cụ xếp kho thứ hai nữa. Cụ này cùng làm với tôi. Chủ cũng biết là cụ làm tiền đấy, muốn cho cụ ra cửa lầm, nhưng không làm sao được, dành cứ để cụ « tặc quái » trong nhà như thường.

« Vì thế này, các bác hiểu chưa ?

« Cụ thi thao vô kè. Trong cửa hàng hiện có đến ngàn vạn thứ. Đề đâu, còn hay hết, hơi hỏi một tí là cụ biết ngay rồi. Khách hàng chẳng bao giờ phả đợi cả. Ví dụ cụ nghỉ một hôm thì biết chưa ? Các cô, các cậu, cả đến ngài chủ nữa, thôi là chạy cuồng chạy cuồng, mà vẫn không tìm thấy dù mắt hàng. Các bà dầm bị « om » kêu la inh ỏi cả lèn. Những cái mồm mỏng, xinh xinh ấy càng gắt, các cậu lại càng cuồng tợn.

« Cụ xếp cũng tự biết địa vị mình quan hệ là thế nào rồi. Cụ lại còn chơi ác nữa. Chả hạn, cụ có những cách báo thù lùng như thế này nữa.

« Cụ bị chủ cự ư ? thì cụ bảo thù vào những chai rượu. Trong cửa hàng vốn có những chai rượu đất tiền ghê lầm. Những thứ đó tuy dễ được lâu, nhưng hổ dụng có khi giới vào là hỏng ngay. Cụ lấy cái kim, xiên nhẹ vào mũi qua nút chai. Khi giới lèn dán vào. Thế là rượu phải bỏ. Cụ chỉ làm thế cho bõ tức thôi. Chứ mất mấy chục bạc mỗi lần, chủ nó có thấm-thía vào đâu... »

Từ cục phó-mát đến bác thợ đồng hồ.

Bữa khác, tôi trở lại đây nữa. Bối với những người dã « sống » nhiều quá này, tài liệu cho tôi không bao giờ cạn được, nếu tôi

khéo biết gợi cho họ lão đọc hết những trang lịch-sử của đời họ.

Vẫn cái không-khi ấm-áp, vẫn những con « trùng » thức đêm sống trong thuốc-phien ấy.

Một người gầy-gò, mặt mũi hom-hom, nhưng họng còn trẻ, đang ngồi xổm ăn uống nhồm-nhoèm. Bên cạnh hắn, bừa bãi một hộp cá đã mở một nửa, một miếng « phó-mát » to bằng gần nửa hòn gạch. Cúi bánh tây và ruột bánh tây. Trong bộ quần áo không sạch sẽ một tí nào, cả đến bộ tịch hắn, nó keo bần lẹ lùng, không sáng đáng với mấy món ăn quá sang, tôi đoán hắn là một con bạ ; đến chỗ này đê tiêu cho hết chỗ tiền đã được.

Tôi đê ý nhìn hắn. Hắn sửa soạn dậy hộp cá và gói « phó-mát » lại, ý chàng đê dành bữa sau. Thấy tôi nhìn, hắn chia « phó-mát » về phía tôi ngồi. vừa nhai vừa nói :

— Sù ném một miếng chơi. Còn vò số bánh tây đây ! Phó-mát này thượng hảo hạng, ngon lắm...

Tôi mới nói được hai tiếng cảm ơn, thì Đ. đã nhanh nhều cướp lời tôi :

— Thượng hảo hạng ? Đây biết cái thượng hảo hạng ấy rồi. « Phó-mát » của chú khách, nó vàng khè mà lại khăn-khổnch chí cóc gi ?

Người kia nuốt xong rồi mới cãi :

— Đây nghèo thật, nhưng không thêm ăn « phó-mát » thì, biết chưa ? Đã ăn thi phải ăn « phó-mát » hiệu tây, không thi thôi...

CHỈ GIỮM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khạc khắc, bò có đám trắng xanh vàng, hôi thối, bệnh nhân có khi bị hành nồng lanh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc già truyền của cụ Trieb bài Long (nội lô ông đốc học bao). Thuốc đã cứu sống muôn ngàn người. Cố 2 thử (thứ 5p, và thứ 3p.50). Ở ra mua thuốc gửi mandat cho ông :

TRINH-VĂN-HÀO, D'ecleur Ecole Villa n. 110 rue Vassilges
Tandinh, Saigon

MỘT CUỐN SÁCH HAY

TIẾNG NGÀY XANH

của NGUYỄN TIỀN LÃNG
cô chúa Hán-lâm-Viện nước Pháp
Gồm 6 tiểu thuyết giá trị, tả phong cảnh, nhân vật Đô đô; ký tình người xứ Bắc; câu hát thổi mán mả lòng yêu của các cô gái nhảy xòe, trong cảnh sắc mờ màng nơi rừng thẳm Vần đẹp, gò đà dương, lồng mạn, rất giàu thi vị, cảm tình.

Hương Sơn Đường
97 phố Hàng Bông, Hanoi, xuất bản
Giá 0p 38 n 0t cuốn dày 132 trang,
in đẹp. Ở xa tham. 0p.06 trước phí.
Giá tiền bằng tem poste.

Hắn chỉ vào cái gói :

— Thật là phó-mát tốt nhât chưa bắn cho ai cả, và có lẽ mới có tôi là được sợi mờ hàng thời. Thằng tôi có nói lão, thì nó chết cả nhà nó đi !

... Rồi tôi sẽ biết cái cục phó-mát то bắng nứa hòn gạch ấy ở đâu ra.

◆
Chứng hắn đã no say rồi, nên cách ăn nói hoạt bát lắm :

— Cuộc du-lịch của cục phó-mát này kẽ cũng lăng mạn vô cùng. Những cục anh, cục chị ruột nó ra về đến nhà ông bằng cửa chính, sau khi ông đã bỏ ra hồn hào chuộc một lạng chúng nó.

— Tôi đố các ông biết cục này nó ra đến tay tôi bằng cách gì ?

Hắn đố, rồi tự bắn lại giáng ngay :

— Nó ra đến cửa phải đi mất hai trăng. Một trăng đi từ quầy lăn xuống đất, bay là lăn vào bụng con mụ phu quét rọn. Trăng thứ hai, từ mặt đất, bay là tự bụng con mụ đó, nó lăn sang cái rò đựng.. rác. À quên, ba trăng ! Vì còn cái trăng từ đáy rò rác về đến nhà nứa. Nó ra đường bằng cách đó, cả đến anh chị họ nó là rám-bông, súc-sích cũng vậy...

Hắn hỏi tôi :

— Vous có dùng, để tôi bảo mụ đó lấy cho một cục, chỉ vài ba hôm thôi, mà ăn rả-rích mấy ngày không hết.

Tôi nói :

— Kè thế thi rẻ lắm ! Nhưng sao họ không bán đất thêm lên một chút có được không ?

Hắn phì một cái :

— Bán cho đội xếp, hay bán lại cho ông chủ ? Vài ba hôm thế là gấp khách đấy. Chứ không thì đánh dè mốc ra thôi. Vì sao ? Vì chia cho chồng thì chồng ngủ rồi oé rỗng lên, chia cho con thì con nó bịt mũi lại. Chẳng nhẽ mụ lại ăn vã hay ăn với cơm ?

Hắn cười :

— Lại may mà gấp ông khách biết « mo-phú » bần như tôi mới được. Vì thế nào cái cục phó-mát ấy nằm trong rò rác, mà chẳng có khi nằm lẫn với rác bần, có khi với cả nước rải nữa. Ấy là tôi chưa thèm nói tục đấy. Nếu tôi tâ-chân thêm lên, thì có lẽ « vous » phải nôn ngay lập tức !

Hắn vỗ vào gói « phó-mát » :

— Thế mà vẫn bùi và ngon như thường ! Annam mình kẽ cũng dễ tính thật !

◆
Đ. cất to giọng :

— Đã dễ tính mà lại hóm nữa. Vì tôi quên chưa giới thiệu ông anh tôi đây vốn là một tay chửa đồng hồ, hóm có một nhung lai là hóm vặt. Người anh ông anh tôi mới là một tay hóm to tát. No say rồi đấy, có thủ đoạn gì kẽ ra, nghe ?

Một là họ đã bịa ra để dừa tội, hai là họ đã nói thực một cách trơ trẽn như diễn kịch. Những bộ tịch ấy, không thể bịa giỏi đến thế được.

Ông thư chửa đồng hồ vỗ tay vào trán, làm bộ nghĩ một lát rồi reo lên :

— Phải rồi !

Bời làm thơ, hắn khéo tóm trong những câu sau này :

— Bời này, nghe chưa ? Cứ thật thà có bồ mẹ mà đi ăn mày sör. Chả nói gì cao xa. Hãy nói một anh bán cây thôi. Nó bán cho ông một cây quất. Ít ra nó cũng tương muối vào gốc cây cho cây nó béo dần rồi chết đi. Đề ông lại phải mua nứa, và năm nào cũng mua mãi mãi.

« Nay ông ngồi chửa đồng hồ, bảy ngày mới có một lần khách đến. Bỗng có một bác lò rò đem một chiếc đồng hồ đeo tay bằng vàng lại, bảo ông xem vì cái gì mà nó không chạy nữa. Thật ra, ông thấy nó chỉ hơi rối dây tóc. Nếu ông là một thằng ngốc, thì ông sẽ máy tay gầy một cái khẽ, đồng hồ lại chạy như thường. Nhưng ông và vợ con ông sẽ có dịp treo mõm lên xà nhà. Nếu ông là một thằng lầu, thì ông sẽ ôn tồn bảo khách : « Đồng hồ của ngài tốt lắm. Ngài sẽ thế nào mà

làm sao mụ đã rất được ngang dây tóc một cái sơ cau ti siu. Tôi cũng giờ lối trên ra, khen đồng hồ quý giá quá, đắt tiền quá ; với cái đồng hồ quý như thế tất phải có một giá chửa xứng đáng.

Mụ nở mũi lên, và bỗn hôm sau cũng lại trả tiền như cái bác mà tôi vừa ví dụ là có đồng hồ đeo tay bằng vàng ..

◆
Tôi hỏi hắn :

— Hiện giờ, ông vẫn còn chửa đồng hồ ?

Hắn lắc đầu :

— Thôi rồi. Vì chảng ăn thua gì — Tuy minh vẫn bết súc soay sở đấy.

Và hắn trịnh trọng :

— Bây giờ tôi di chửa bệnh ngoại-khoa. Trước tôi có bốn lầu trên mạn ngược, Mường họ dạy cho chửa chiếc nồi nhằng. Kẽ cũng công hiệu lắm. Nhất là môn chửa bệnh-tinh cấp-hành, có « bảo hành », chắc chắn (ý hẳn muốn nói bảo đảm), và chửa bệnh cai thuốc phiện ...

Tôi còn nghĩ, vẫn chửa biều chửa bệnh « bảo hành » và chửa bệnh cai thuốc phiện thì chửa bằng cách nào ?

Người ấy còn là thợ chửa đồng hồ, trong khi đang làm, ông

đến méo cả trực. Không chửa ngay đi, để nó hỏng thì phí của quá... v.v. Ông sẽ đòi bài đồng, và hẹn một tuần lễ. Khách đòi ba hôm, ông lèo thành bốn. Khách đã về. Ông đem đồng hồ, bẻ rò hai tai ra, rữa lấy một ít vàng, rồi lại gẩn giả như cũ. Nó có ngắn đi một chút cũng chẳng sao. Bốn hôm sau, khách đến. Bấy giờ ông mới mở nắp, khẽ gầy lại dây tóc một tí. Nó chạy ngay. Và ông soi bài đồng, ngon hơn chết !

Hắn cười ha hả :

— Một lần tôi soi hồn ba đồng của một mụ béo, ra nịnh. Đồng hồ của mụ đứng, vì không hiểu

lang, hay là người ấy đang nghiên thuốc phiện mà chửa không nổi.

Hay là... « nó » chỉ là một « thằng » điên ?

Thì người ấy đã nằm xuống, dồn gác lên hộp cá và phó-mát.

Một giấc ngủ tối mau quá, đã xóa hết trên mặt hắn tất cả các vết lầu cá và đê tiện.

Trước mặt tôi, chỉ còn một người còng cỗi xanh xao, đang chập chờn trong một giấc ngủ ngắn ngủi và đau đớn.

(Còn nứa)

Trọng-Lang

Docteur

ĐĂNG VŨ HỶ

Ancien Interne de l'Hôpital
Saint Lazare de Paris

Spécialiste des maladies
vénériennes et cutanées

CHUYÊN MÔN VỀ :

Bệnh hoa liễu,
Bệnh dàn bà,
Sửa trị sắc đẹp

KHÁM BỆNH

Sáng 8 giờ đến 12 giờ
Chiều 3 giờ 30 đến 7 giờ
Chủ nhật mở cửa cả buổi sáng

CHỖ Ở và PHÒNG KHÁM BỆNH
16 et 18 Rue Richaud, Hanoi
(đầu phố Hội VỤ)
Tél. 242

MUỐN ĐẸP

các bà, các cô

chỉ nên dùng

SỮA, KEM,

PHẤN, SÁP

NAM NỌ XA CHUYÊN-MÔN CHẾ RA
BẢN TẠI
các hiệu bào
chế Tây, các
cửa hàng to
hoặc tại ĐẠI LÝ
35 RUE RICHAUD
HANOI

Blouson

ARISTO !!

MUA

PULL'OVER, BLOUSON..

marque

ARISTO

của hãng NAM HAI chế tạo
thì chắc chắn là được của tốt.

Nhiều kiểu rất mới.

Không nên ngăn ngại.

NAM - HAI

BONNETERIE

45, Rue du Lac — Hanoi

Trước đèn Ngọc-Sơn

« Ngày Nay » nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

Láu

BỐ — Tao đã cấm mà không được
anh chơi với thằng ca Tý, lại sao
mày không nghe?

CON — Không, con có sang chơi với
nó nữa đâu!

BỐ — Tao vừa mới trông thấy mày
đã bén ấy còn chối gì?

CON — Ấy, con sang xem có thay
thay ở bên ấy thì con bảo thay về. Vì
con cũng không muốn thay sang chơi
với nó.

EO — !!!

Cửa Đồng-xuân Tường

Phép lịch sự

ÔNG CHANH AN — Có phải hơn một
năm nay anh mới nói với tớ anh có
một câu không?

BỊ CÁO — Vâng.

O. C. A. — Sao vậy?

BỊ CÁO — Bầm, theo phép lịch sự.
O.C.A. — Sao lại có phép lịch sự là
dời thế?

BỊ CÁO — Tôi biết làm thế nào
được, vợ tôi nó nói luôn miệng, theo
phép lịch sự, tôi không được ngắt
lời.

Cửa L. V. D.

Phải chờ

BỐ CHÀNH — Gõm mắng cái thằng
này nó hay phạm án quá. Phật tử
nào cũng không chờ.

THÀY ĐỀ — Bầm cù lớn nếu
chẳng nó hay phạm án thế thì cù
lớn dem xúi nó đi vài bạn là nó
phải chờ a.

Cửa Thành-Lỵ Hanoi

Khôn

THÀY — 1/2 và 8/16 thì phần nào
tôi?

TRÒ — (Nghĩ ngợi) Hai phần
bằng nhau.

THÀY — Thế tôi cho anh 1/2 quả
cam và 8/16 quả cam thì anh lấp
phần nào?

TRÒ — 1/2 quả cam a.

THÀY — (Sững sốt) Tại sao?

TRÒ — Thưa thằng 1/2 quả cam
thì có nhiều nước hơn 8/16 quả cam a.

Hết chõ rồi

Hôm áng thằng giang lận lý bão
phải có lẽ phép:

— Anh Ba, anh ngồi trên xe lửa,
xe chật cả, có một bà cụ già bước lên
xe, anh phải làm thế nào?

TRÒ BA — Con sẽ nói rất lẽ phép:
— Thưa cụ hết chõ ngồi rồi a.

Nghỉ một chút.

BỐ — Tâm, mày nin rồi chứ?

CON — Thưa thằng chua, con
nghỉ một chút, lị nữa con lại khóc.

Lời trê

KHÁCH — Sao em khóc?
EM BÉ — Hôm nay hội tây, các

anh em được nghỉ học mà em thi
không được nghỉ.

KHÁCH — Sao vậy?

EM BÉ — Em chưa đi học nên
chưa được nghỉ.

Chuyện chím bồ câu.

Hai vợ chồng chìm bồ câu kia yêu
nhau lắm. Một hôm bồ câu đực dặn
vợ ở nhà rồi bay đi chơi, vợ chờ
xuất cảng ngày hôm ấy không thấy về
lại làm lo lắng. Mãi đến khuya bồ
câu đực mới về:

BỒ CÂU CÁI — Cậu đi đâu mà
bây giờ mới về?

BỒ CÂU ĐỨC — Ấy hôm nay trời
đẹp quá, anh đi bộ về nên hơi lâu.

Trong khách sạn

Bà vừa thuê một phòng ngủ trong
một khách sạn kia và đang đi bách
bộ ở sân. Một người khách đến và
tưởng làm Ba là người làm trong
khách sạn.

KHÁCH — Ngày ông ở đây có
phòng cho thuê không?

BA — Có.

KHÁCH — Có rông rãi, sáng sủa
không?

BA — Rất rông rãi sáng sủa.

KHÁCH — Cố máy nước bỗng
lắm nữa chứ?

BA — Cái đó đã hồn.

KHÁCH — Thuê bao nhiêu một
ngày?

BA — Một đồng ruồi.

KHÁCH — Vậy ông đưa tôi vào,
tôi thuận thê bỗng đó.

BA — Thưa ông không được vì tôi
đã thuê rồi.

Về hò

A. — Mày a, hôm nay tao vê con
hồ, mà thằng giáo lại bảo là giống
con chó.

B. — Thế thì bạn sau thằng giáo
bảo vê hồ, mày cứ vê chó.

Im lặng

A. — Sao cút thằng kêu lên đọc bài
là mắng cầm như hổn thề?

B. — Tao dùng sự im lặng để trả
lời đắng chát.

Cửa T. Long

CÀI CHÍNH

Xin nói rõ để phụ huynh có con em, cho theo học tại
trường Davillier biết:

Tin trường Davillier bị sung công là TIN BÔN SAI.
Hiện nhà trường vẫn khai giảng như thường từ 1er Septembre, buổi sáng từ 7 giờ đến 10 giờ và buổi chiều từ 3
giờ đến 5 giờ.

ECOLE DU VILLIER
lai cao

với nhau không?

— Đầu là thư tình cõng chằng sao,
nữa là thư bạn. Còn những chữ dùng là
tùy theo lòng mình, không có nhất định
phải dùng chữ này bỏ chữ khác. Có một
điều cần là phải thành thục, chờ có đối
trả bằng những chữ văn chương.

Cường Vũ, Nam Định. — Tôi chưa biết
cách gửi thư theo loi poste restante. Vô
gửi lời áng thế nào. Mất bao nhiêu tiền.
Người gửi và người nhận thư phải làm
thế nào?

— Đến sở Bưu điện trả một số tiền
(không 10 bao nhiêu, tùy kỳ hạn), người
ta sẽ giữ tất cả thư từ gửi về cho một
tên hay dấu hiệu nào. Minh chỉ việc đến
nơi lấy.

Cường Vũ, Nam Định. — Những khi đi nhanh
hay lên thang gác tôi hay chóng thở và
mệt, đó là cảm giác hưng phấn không
tìm bắt đầu một thời. Phải đi khám thường
thuốc và giữ vệ sinh — da đánh — nhưng
muốn chữa vài lần bằng nước suối nóng
thì chữa thế nào?

— Đó là chứng triệu bệnh đau tim.
Nên theo lời thầy thuốc chỉ bảo là bon
cả. Nếu suối da không hay không, không
có lợi gì cho bệnh ông hết.

Thám, Nha Trang. — Đầu làm đơn xin,
hiện chưa có giấy phép, có thể lập ra một
chỗ đặt ban được không?

— Được, nếu là chỗ đặt riêng của
mình. Còn đặt công của thành phố thì
phải có giấy phép, tất nhiên.

Viết Sogn, Thailinh. — Một người khỏe
mạnh mà tiếng nói không được to tát mạnh
bạo, có cách nào để nói cho hùng hồn được
không và có cần uống thuốc không?

— Tiếng nói khẽ do nhiều nguyên
nhân bùi hay cuồng hyst. Nhưng có
thể tập nói cho rõ ràng và to tiếng
được. Tập nói to và thông thả. Nhưng
nếu vì một căn bệnh nào đó thì phải
chữa khỏi bệnh đi đầu.

Thiều Lang, Saigon. — Khi nhận biết
tình bàng hồn giữa bạn trai và bạn gái
sắp đổi ra tình yêu thì làm cách nào để
đoán cẩn? Có nên đặt tình bàng hồn
không? Có nên thử thật tình yêu mình với
bạn không?

— Nếu yêu và muốn yêu thì cứ
việc thử thật. Nếu không yêu thì không
bạn giờ bạn trai và bạn gái

— Có thể dùng những chữ: « thân yêu », «
sau yết », « yêu quý », « yêu dấu » v.v. để nói

hoặc một người theo tôn giáo của bên kia. Yếu
nhau không phải là việc phạm lè giáo,
vì không phải là một sự xấu. Vày cần
gi phải trốn? Cứ đường hoang à thành
gia thất, và lấy cái hạnh phúc của gia
đinh mình làm cầu trả lời chắc chắn cho
những người có ý cảm doan.

Văn Nguồn Hanoi. — Muốn có con có bạn
tại làm thế nào?

— Người đàn bà chỉ có thể lạy thai
được trong từng kỳ hạn có thể tính trước
được. Ông xem bài « sinh đẻ tự do » —
(phương pháp Ogino. Krauss đã có đăng
ở mục T. T. của N.N. những số gần đây).

Câu hỏi sau: không tiễn trả lời.

Đặng Linh Sơn, Thailaygen. — Trong
một cái trại, của riêng ngờ các cụ chôn
của ngày xưa, nay muốn đào tìm; và tôi có
quyen tự do đào tìm, nếu thấy cứ việc
hưởng hay phải xin phép mắng được đào
và nếu phải xin phép thì xin phép ai và
tôi định đào tìm thì lại có kẻ đe dọa nợ kia.

— Ở trong đất riêng của mình, thì có
quyen đào lấp, và hưởng thụ — nhất là
khi của đó lại do ông bà nlinh chôn, —
không ai có quyền tranh đoạt. Vây ông
chó si ai đe nạt cả.

Trần Cà. — Người thường bị rám ở tay
có lẽ vì da nồng. Lầm thế nào cáo để
những chỗ rám ấy được. Sau kái mạn ngọt
khoi rói tái lầm thế nào cáo mất nồng nốt
sao được. Nghe rõ chưa.

— Bị rám nồng thì chỉ có hong da,
nắng cửa thì phồng và có mụn nước.
Dùng một thứ pomade nhòn xoá khấp
rồi sẽ khỏi. Những nốt sẹo nếu có, cũng
không quan ngại. Thật ra, ngoài
cách dùng nghệ, tía tô không có phương
pháp trừ sẹo nào giản tiện.

Hoàng Hà, Hanoi. — Nếu gặp người
chẳng thích... « ngay cho voi nhau... »
thì phải chia bằng cách gì?

— Một cách giản dị chia ngày và
thường khi công hiệu là lúc ngã ngửa
chặt miệng lại. Sợ ngã quá mất, thì
còn thè lè khán tay buộc vòng dưới hông
lên đầu. (N. N. mục Lugar lật đỗ có
bài rõ cách chia ngày). Còn ngày vi
nguyên có có bệnh, mụn nhọt trong mũi
chẳng hạn, thì phải đến thầy thuốc
chuyên môn xem xét.

CÔNG DÂN GIÁO DỤC

NAM KỲ

của HOÀNG-DẠO

NAM KỲ, Trung kỳ, Bắc kỳ là ba kỳ của một nước, nước Việt Nam, của một dân tộc, dân tộc Việt Nam.

Nhưng từ năm 1862, Nam Kỳ đã thành ra một thuộc địa Pháp. Sự giao hảo của hai nước Pháp, Việt Nam đều từ triều vua Gia Long. Nhưng vua Gia Long mất đi, con cháu vì lo phòng sự xâm lấn nên sự giao tiếp càng ngày càng phai lạt. Đến thời vua Tự Đức, các vị cố đạo Thiên chúa và kẻ theo đạo bị hại rất nhiều. Chính phủ Pháp, trước tình thế ấy, hạ lệnh cho vị thủ đô đốc Rigault de Genouilly đem chiến thuyền đến Đông Dương. Mùa thu năm 1858, thủ đô đốc đánh lấy Tourane, và tháng hai năm sau, chiếm được Saigon. Nhưng vì đánh nhau với Trung Quốc, quân Pháp phải bỏ thành Tourane, còn Saigon thì bị quân của ông Nguyễn tri Phương bồi vây. Thủ đô đốc Charnier phá vây và chiếm được gần hết lục tỉnh. Đến năm 1862, thì Nam triều thua phải cầu hòa. Theo hòa ước 5-6-1862, Nam triều nhượng cho nước Pháp ba tỉnh Biên Hòa, Gia Định, Định Tường và đảo Côn Lôn.

Sau năm ấy, Nam triều đã có lần phái người sang Pháp xin chuộc lại ba tỉnh đã mất, và năm 1864, chính phủ Pháp cũng đã gán siêng lòng, nếu không có nhà chính trị Duruy phản đối. Năm 1867, vị thống đốc ba tỉnh ấy, lấy lẽ rằng những miền lân cận là nơi chứa chấp những người phản đối chính phủ Pháp, đem quân chiếm nốt ba tỉnh còn lại của Nam Kỳ.

Từ đó, cả lục tỉnh vào tay quân Pháp và trở nên thuộc địa.

Nam Kỳ bình định xong, quan lại đều bỏ trốn hết, nên vị thống đốc hồi bấy giờ, là đốc Bonnard, phải lấy các vị sĩ-quan vào thay. Mãi đến năm 1873, mới có tờ chức việc cai trị. Ở Saigon, thì đặt những viên thanh tra, còn ở các tỉnh thì mỗi tỉnh có ba vị quan cai trị, một người coi về việc tư pháp, một người coi về việc hành chính, còn người thứ ba coi việc thu thuế. Ngạch ấy dần dần bỏ đi; việc tư pháp giao riêng cho quan tòa, việc thu thuế giao riêng cho sở kho bạc, quan cai trị chỉ còn coi sóc riêng về mặt hành chính.

Hiện giờ thì Nam Kỳ đặt dưới quyền một vị thống đốc và việc cai trị thuộc địa ấy phỏng

theo sự tổ chức cai trị các thuộc địa cũ của Pháp. Nhưng khác với các thuộc địa ấy, Nam Kỳ là một phần tử của Đông Pháp từ năm 1887. Vì lẽ ấy, vị thống đốc Nam Kỳ bị đặt dưới quyền vị toàn quyền Đông Dương và mất đi một ít quyền hạn. Thị dụ như về phương diện lập pháp, vị thống đốc Nam Kỳ không có quyền tuyên hành các chỉ dụ hay các đạo luật của Mẫu Quốc trong địa hạt mình cai trị nữa: việc ấy bây giờ là việc của vị toàn quyền. Lại thí dụ như về việc binh bị, vị thống đốc Nam Kỳ không còn quyền tuyên bố việc thiết quân luật nữa. Như tôi đã nói vị thống đốc Nam Kỳ có giữ lại quyền hạn của mình, còn vị toàn quyền lại có thu về trung ương, cho nên một đôi khi giới hạn của quyền hạn hai bên cũng khó mà phân biệt được.

Một điều chắc chắn, là vị thống đốc Nam Kỳ đã đặt dưới quyền vị thủ hiến Đông Pháp, hẳn chỉ có trách nhiệm đối với vị thủ hiến ấy chứ không có trách nhiệm đối thẳng với chính phủ Mẫu Quốc nữa, và đối với những việc riêng cho xứ mình, thì vị thống đốc ấy có quyền hạn rất lớn. Về phương diện lập pháp không có gì đã dành, nhưng vị thống đốc có quyền ra những đạo nghị định về việc cai trị và trật tự chung; ai phạm vào những điều cấm của các nghị định ấy có thể bị phạt theo tội vi cảnh, nghĩa là phạt tù từ 1 đến 5 ngày, phạt bạc từ 1 đến 15 quan tiền tây. Là vì vị thống đốc ấy có trách nhiệm giữ trật tự và kiềm xát công việc hành chính trong xứ. Ngoài ra, vị thống đốc còn có quyền tiêu pha và thu liêm theo ngân sách Nam Kỳ mà chính vị ấy đã thảo ra và trình Hội đồng Quản hạt quyết nghị, và có quyền duyệt ý các sổ công nho hàng tỉnh nữa.

Để giúp việc vị thống đốc, có thiết lập ra những cơ quan, những hội đồng chuyên môn về đủ các mặt: về sinh, học chính, công chính... v.v... nhưng bao giờ cũng chỉ riêng cho địa hạt Nam Kỳ mà thôi.

Nhưng ông thống đốc Nam Kỳ không phải là một nhà độc đoán. Bên cạnh ông, có một hội đồng, gọi là Hội đồng quản hạt, chia sẻ với ông cái quyền toát cai trị cả một xứ. Hội đồng Quản hạt do một chỉ dụ thiết lập ra ngày 22-1-1880, là một nghị viện nhỏ, mục đích là để có những người thay mặt dân làm việc nước.

Song ở Nam Kỳ cũng như ở các thuộc địa khác, bao giờ cũng có hai hạng người sống cạnh nhau: hạng người Pháp, công dân Pháp, và hạng người Nam, là thuộc dân Pháp. Vậy trong các nghị viện nhỏ kia, có nên giữ sự phân biệt ấy không hay là theo nguyên tắc bình đẳng bên Mẫu Quốc? Lập ra một nghị viện chung cho cả hai hạng người hay là phân tách ra hai viện, một viện riêng cho người Pháp và một viện riêng cho người bản xứ? Nếu chúng ta cần phải cho mỗi hạng bao nhiêu đại biểu, mà nếu riêng thì quyền hạn của hai viện ra sao? Đó là những câu hỏi mà ta sẽ gặp mỗi khi bàn đến những viện dân biểu ở thuộc địa.

Điều này rất rõ ràng. Hội đồng Quản hạt gồm có đại biểu công dân Pháp lẫn đại biểu thuộc dân Pháp. Công dân Pháp thì theo nguyên tắc phổ thông đầu phiếu bầu lấy mười vị đại biểu thực thụ và 6 vị dự khuyết; dân bản xứ thì chỉ có một số ít, hoặc điện chủ, hoặc nhà buôn bán, hoặc các công chức, hoặc người có bằng cấp, nói tóm lại, chỉ có hạng thương lưu và trung lưu mới có quyền bầu lấy 10 vị đại biểu thực thụ và 5 vị dự khuyết. Ngoài ra, Hội đồng Quản hạt còn có thêm hai vị đại biểu Phòng Cảnh nông và hai vị đại biểu Phòng Thương mại Nam Kỳ nữa.

Hội đồng Quản hạt mỗi năm họp một kỳ hai mươi ngày; các buổi họp đều công khai, trừ khi nào hội đồng muốn họp kín không kể. Quyền hạn của hội đồng cũng khá lớn, vì là quyền nghị quyết. Về việc mua, bán, đổi hay cho thuê động-thồ hay bất động-thồ của Nam Kỳ, việc nhận các tài sản người ta cho hay để lại cho Nam Kỳ, việc kiện cáo hay điều đình có tính dấp đến thuộc địa, thi hội đồng đã quyết định là phải thực hành, nếu trong vòng hai tháng, vị toàn quyền Đông Dương không bãi bỏ điều nghị quyết ấy đi. Về việc lập ngân sách thì hội đồng có quyền nghị quyết, nhưng chỉ thực hành sau khi vị toàn quyền Đông Dương đã duyệt ý. Về việc lập các trực thuế và việc thuộc địa mở công thải, quyền quyết nghị của hội đồng cũng như vậy. Ngoài quyền nghị quyết đó, hội đồng còn có quyền tư vấn về những vấn đề gì mà vị thống đốc muốn đem ra làm với hội đồng, tuy nhiên, hội đồng không được bàn và yêu sách về chính trị.

Nhưng với những quyền hạn nghị quyết kể trên, Hội đồng Quản hạt cũng không đến nỗi tệ hại với cái ý nghĩa Hội đồng Dân biểu của mình, và có một hội đồng như vậy, nhân dân bản xứ mới can thiệp đến công việc chung của xứ mình và tập việc tự trị được.

Hoàng Đạo

Thuộc quản
và xì-gà

MELIA

Hút ẩm dạng

và thơm ngon

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bd Henri Rivière — HANOI

HẠT SAN

Địa dư tàu

Đông Pháp số 4.250 trong bài « đại chiến ở Hồi-nam » :

Tràng sa lình thênh Hồ nam, Tràng sa là một trong những cửa bắc quan trọng mà Tàu còn giữ được.

Phải Tchang-cha là một « port » mà port là cửa biển, dù Tchang-cha chỉ ở bên sông Siang-kiang chảy vào hồ Tong-ting trong tỉnh Hou-nan, mà tỉnh Hou-nan thì cách xa biển có chừng 500 dặm thôi. Nhưng đó là một « cửa sông » mà cửa biển với cửa sông thì cũng thế, đều có nước cả. Vời lại đã biết đâu rằng nước sông Siang-kiang không mặn như nước biển Trung Quốc dù nó cách xa biển 500 dặm ?

Tin sau cùng.— Ngày Nay số 181 cũng vừa nha phải hật san trên này, vì người giử mục « Những việc chính trong tuần lễ » đã nhầm mắt chép theo tin tức báo Đông Pháp.

Nhạt nhẽo !

T. T. T. Bảy số 278 trong truyện « Trong phòng triền lâm » :

Tự dung Vũ cảng cảm thấy giữa mình và họa sĩ đang ngồi trầm tĩnh như một pho tượng kia, mỗi giây phút càng có một cái gì làm cho xa nhau thêm, nhạt nhẽo thêm...

Còn ai hiểu : « càng cảm thấy giữa hai người mỗi giây phút càng có một cái gì làm cho xa nhau thêm » là cái gì ?

Lại giây phút làm cho nhạt nhẽo thêm giữa hai người nữa !

Thể mới đúng nghệ thuật.

Cũng trong truyện ấy :

Vũ tượng chung họa sĩ đang tìm kiếm một ảo ảnh gì cũ kỹ trong ký ức, trong tâm hồn để rồi trưa nay, chiều nay, hay đêm nay thấp nến ngồi ghi lại trên một khung lụa mới căng lên dá gỗ.

Thì ra muôn ghi một ảo ảnh cũ kỹ trong ký ức, trong tâm hồn, phải đúng đến ánh sáng cây cối, dù ghi nó buổi trưa, buổi chiều hay

buổi tối ! (Đồng ánh sáng đèn điện thì còn gì là ảo khê thuật?)

Văn dàn bà

Dàn bà số 28 trong truyện « Trời thu như nhắc » :

Nhung chỉ có đêm hôm râm tháng tám mới là cái đêm mà được mọi người đón ý đến.

Mà được ! Tưởng đã « mà » thi thoảng « được » cũng đủ chán rồi ! Lại « chỉ có »... « mới là » nứa. Rõ rồi thoảng, lắc thốc dù chuyện con cù con kê của các bà đi chợ.

Nước gì ?

Cũng trong truyện ấy :

Trong khi ấy ai là người chẳng say

mê cảnh đẹp, chẳng thấp cay qua trong mạch máu một thứ nước mê ly...

Thứ nước gì mà ai ai cũng thấy chạy qua trong mạch máu giữa đêm râm tháng tám thế ?

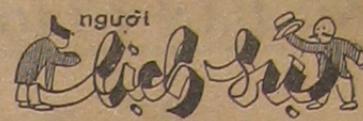
Tiếng sỏi

Cũng trong truyện ấy :

Cô bỗng thấy rõ ràng là bạn cô đang nhặt những viên sỏi con. Thỉnh thoảng lại ném xuống nước làm hành tiếng kêu tí tách.

Cô ta nghe thấy trong giấc mộng có khác ! Chứ sự thực thì sỏi ném xuống nước không kêu tí tách. Hoa chàng viên sỏi ấy là một cái đồng bồ.

HÀN ĐÃI SẢN

THƯ TÍN

NẾU thư của mình viết hỏi ai đều gửi hoặc cho người chưa biết名字, hoặc kẻ dưới mình, thì nên kèm tên để họ trả lời; đó không phải là một cử chỉ bất lịch sự.

Nếu kèm theo tên thì nên dán rất nhẹ trên một góc giấy bên trái trang trang.

NGOÀI những thư về thương mại không kể, những thư khác không được viết chữ số và viết tắt.

TẤT cả các thư mình nhận được đều đáng trả lời. Cha mẹ, anh em, bạn bè hoặc người mình chưa quen biết mặt, chém lầm một tuần lễ là phải trả lời. Phải trả lời ngay hôm mình nhận được thư, nếu kẻ gửi là người trên hàng trình hay có địa vị trong xã hội. Và nếu là khách hàng thì cũng đừng để chậm quá ba ngày.

GẤY có hai mặt (seal'e double) thì nên vết ngay trang đầu. Viết thư cho bạn bè nên vết ba phần từ khổ rộng. Trong đơn từ thì chỉ nên vết hai phần ba hoặc một nửa.

Muốn phân biệt phần để trống và phần viết, phải lấp chỗ trước gạch cho ngay ngắn, chờ nên cần thắt lacing móng leg mà gạch hoặc gấp nếp.

DILLEU cốt yếu trong lúc viết thư là để ngay, thẳng, nằm, trên trang đầu rồi đến địa chỉ của mình. Nếu người ký tên rồi mới dề địa chỉ, như thế này không hợp phép xã giao, và người ta không thể biết được ngày thư ở đâu gửi tới. Địa chỉ phải để cho rõ ràng.

CHỮ trong thư phải viết cho mình bache, gọn ghẽ, nắn nót cẩn thận. Chớ nên đậm xoa nhè nhẹ.

DƯỚI THƯ không bao giờ nên quên ký tên. Ký cho rõ ràng. Nếu quên ký tên thì nên chia thêm tên mình ở bên cạnh trong hai cõi dã ngoại. Chữ ký cũng như thay cho nỗi lòng chào, vâng phải thận trọng lắm mới được.

Địa-Lương
Theo : La correspondance de tout le monde. Le secrétaire universel và Le parfait secrétaire.

Votre prochaine chemise aura un col BALEINÉ & TRUBÉNISÉ... donc toujours net et confortable du matin au soir. Venez voir votre chemisier spécialiste :

THUẬN THÀNH LONG
15, Rue du Ruz — Hanoi

Agent à Namdinh
BAZAR AU BON MARCHÉ
140-142 Bd Paul Bert, Namdinh

Quần áo dệt Cécé có đủ các hạng

Chemisette — Maillot de bain — Full'over.

Gilet croisé — Gilet dame — Blouson.

Veston — Slip — Mi-bas sport — Bas

Scout — Chandail — Combinaison enfant.

Mua buôn, xin hỏi hàng dệt

Cu Chung

100, Rue du Coton
HANOI

Quý bà, quý cô lịch sự
chỉ nên dùng hoa, bát,
vòng, niêm trắc lắc

Xin mời đến hiệu :

MAI - THI - TRƯỜNG

BRODERIES — DENTELLES

21, Av de la Cathédrale
HANOI

CU'ÓI—ĐĂNG NHÀ GÁI...

— Cậu muốn làm bạn với em nó thì quý hóa quá!.. cậu đóng thuế thán bao nhiêu? Cụ nhà đóng bao nhiêu? Cậu đưa cho tôi xem thẻ của cậu và của cụ rồi chúng tôi sẽ trả lời cậu.

— Con một. Cả hai bố con, một năm đóng 700p thuế! Món đăng hộ đối đây. Nhưng nếu con mình không thuận thì sẽ làm thế này, họ trách vào đâu được: thách nhà gai dẵn cưới 500p hào thật. Thế là họ chịu.

— Đám cưới nửa tân nửa cựu và linh đình: ô tô, sàm banh, mừng tuổi bố mẹ vợ... Bà nhạc lại giữ cả tục « đóng cửa » nữa. Nhưng đây là đóng cửa tảo bạc. Chú rẽ lặng người đi. Cô râu nước mắt ràn ria...

— Rồi cuối tháng sau, ông bà nhạc tiếp mội người chia một đồng phắc-tuya đến thu tiền, kèm một bức thư. Thư rằng:

« Thưa mẹ,

Hôm vợ chồng con mừng tuổi me, me chả thương đến, chúng con xin chịu.

Song thiết nghĩ, con đi học vất vả bao nhiêu năm, tốn kém rất nhiều, mới nên ông nọ ông kia, còn me chả mất xu nào, vì con bấy giờ cũng được hưởng tiếng. Mỗi khi người ta kêu me bằng cụ cổ, me thắc khoan khoái trong lòng, nhưng lúc ấy me nên nghĩ đến con... Nghĩa là: me nên trả cho con một số tiền, cũng như người ta phải trả tiền mua thú vui khác.

Từ hôm con vào làm rể đến giờ, tinh ra, bắt gặp me mười sáu lần mặt tươi lên, mũi nở ra khi me được người kêu là « cụ Cổ ». Thị — 16 cái phắc - tuyá đây, mỗi cái theo từng lần mặt tươi nhiều, ít, mũi nở nhỏ, to mà đánh giá. Me trả cho.

Cứ cuối tháng có người đến thu tiền, me không phải mang lại.

Con rẽ quý của me. »

— Hôm nhì hỷ, nhà gai đưa lê đến nhà gái, có cái thủ lợn, tai đắng nhè bị cắt cụt đi nhưng chú rẽ lại nối dài thêm ra bằng hai cái sừng.

của TÔ - TỨ

phản tư đã góp rã
ing bà Hanoi số 41'

người đã góp

HỘI LẬP BỐN
SE LẬP BỐN
EN

QUẢN LÝ Ở SAIGON
67 — Giờ nổi số 20.30

141.981\$04

Những số trang ngay
3 SEPTEMBRE 193
Ed Charner) Saigo
ne Kellermann, 11
u và Lê văn Dan, h

đã được dãy emfe
“ A ” và “ A. T.”
phiến A. T. cảng m
c đầu có từ 0 đến 2
các bánh xe ra chí

đang.
rõ quay ở bánh xe
rõ quay ở bánh xe
rõ quay ở bánh xe
vui sô quay ở

ing mới mè mè
ung thêm một bánh

trắng.
o nơi sô quay ở

SỐ TIỀN HOÀN

500
500.
1.000.

2.500

500

Cột thứ Cột
g nhất

200p.

1.000

và lãnh tiền

giờ sáng,
Tiền, HANOI

anh một số ti

một số tiền

ở các môi

0/, và

hồi hạn

ra, n

hạn

Ngoài số tiền von da cam doan, chia

CHIẾC BÁNH TÂY

(Tiếp theo trang 7)

C. T. N., hoảng hốt — Chiếc bánh tây này tôi ăn chưa hết, mà có lẽ ăn hết thì vừa no. Tôi không dùng bánh ngọt đâu. Cô làm ơn đem về hộ.

CÔ EM — Không hề gì à! Bánh và nước đây đã trả tiền rồi, ông cứ lấy dùng.

C. T. N., sực nhớ nhưng vẫn giả vờ hỏi: — Ai trả tiền thế, cô?

CÔ FM, mỉm cười ý vị. — Ai nữa? Cậu em của ông trả chứ ông bảo còn ai nữa?

HẠ MÀN
Quang-Huy
(HUE)

CẨU Ô

Cần người làm.

Đoàn Ánh Sáng vẫn còn cần rất nhiều người bán vé Tombola ở Hanoi và các lỉnh. Trả lương ngày hay hỏa hồng rất hậu. Đến hỏi bay biên thư về Đoàn số Ánh Sáng số 28 phố Richaud.

Tìm việc làm

Trẻ tuổi, đứng đắn, đã làm qua nhiều nhà buôn lô lõi ở Hanoi. Nay muốn tìm bắt cứ việc gì, dễ dàng cho vui.

Hội M. Vịnh 73 rue du Papier Hanoi

ENSEIGNEMENT PAR CORRESPONDANCE

Français - Mathématiques - Sciences

Mensualités

Préparation au C.E.P.C.I. 2p.00
Cours de 1ère & de 2e années P.S. 3p.00
Préparation au B.E. & D.E.P.S.I. 4p.00
Cours de Français pour les adultes 2p.50
Pour tous renseignements, écrire à

L'Ecole TRITON

8, 8bis et 10 Résident Miribel
HANOI

Jointre une enveloppe timbrée pour la réponse.

Docteur

Cao xuân Cầm
de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRỊ:
BỆNH HOA LIỄU và NỘI THƯƠNG
Khám bệnh tại:
153. Henri d'Orléans — Hanoi
(Phố cửa Đông, cạnh hội Hợp-Thiên)

Sách « Nói chuyện nuôi con » của bác sĩ làm có bia tại biển Nam-Ký
phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier,
Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

VÔ-BỨC-DIỆN
GIÉN TRÚC SƯ

8 Place Négrier
HANOI — TH. 77

Các binh lính Đông-dương nên chú ý đến quyền sách

LE FRANÇAIS PAR SOI-MÊME

par NGUYỄN-HOÀI-BÌNH, Độc-học Hải-dương

In lần thứ bảy, phát hành hai van rưỡi quyền
Quyền sách này soạn riêng cho người biết đọc Quốc-ngữ tự học tiếng Pháp

một mình không phải thầy, dề học, chóng nhớ, nói tiếng Pháp rất đúng.
Đó giúp cho anh em nhà binh, lao động, học sinh và người nhiều tuổi tự
học tiếng Pháp một mình. Sách này có 80 bài dịch tiếng Pháp ra Quốc-ngữ
và Quốc-ngữ ra chữ Pháp. Học trong thời kỳ rất ngắn sẽ nói được tiếng
Pháp thạo, giao thiệp cùng người Pháp dễ dàng, không như thứ sách bắt
chước làm rối trí người học.

Bán khắp các hiệu sách — Giá 0p.80 — Ở xa thêm 0p.20 tiền cước
EDITION NAM-KÝ, 17, Bd Francis Garnier, Hanoi — Tel. 882

Đã có: ÁU CHÂU ĐẠI CHIẾN. giá 0p.04

SẮP CÓ BẢN

Khi chiếc yếm rời xuống

TIỀU THUYẾT của TRƯƠNG-TƯỜU

Sách đã được chính phủ duyệt y.

Sách in đẹp — Bìa có vẽ, in litho 7 màu — Giá 0p.20 một cuốn
(có thể trả bằng tem, cước phí thêm 0p.02 một cuốn)

MINH-PHƯƠNG xuất bản

Các nhà Tông-dai-lý phái hành:

Toàn xứ Bắc-kỳ: M. TÔ VĂN ĐỨC, LIBRAIRIE CENTRALE
110, Rue du Pont en Bois, Hanoi

Toàn xứ Trung-kỳ: M. LÊ THÀNH TUÂN 119, Rue Gia-Long, Huế
Nam-kỳ: Ai-lao, Cao-mèn: Xin giao thiệp thẳng với nhau

Xuất bản MINH PHƯƠNG, 15 A, Cité Văn Tân, Hanoi

Sách này không gửi bán các đại-lý chém trả tiền. Ở xa ai muốn mua xin gửi
tại 82, Hàng Trống, Hanoi — GIÁY NỘI SỐ 394

Mời các ngài tới nếm
các món ăn Tú-Xuyên
tại

Cao lâu Tú-Xuyên

82, HÀNG TRỐNG, HANOI — GIÁY NỘI SỐ 394

Sẽ được vira ý vì MÓN ĂN NGON

Cách tiếp lịch sự — Nhận đặt tiệc

Về mùa hè
lại trong lúe vải đất, công cao này

dùng CHEMISSETTE

tức là ta đã chọn thứ y phục hợp
thời nhất, lịch sự và tôn trọng.

Manufacture CU GIOANH
70 Rue des Eventails, Hanoi — Tel. 525

La plus importante fabrique de chemisettes au Tonkin

VOMITOL

Thuốc nước chế riêng để trị bệnh chớ, sưa của trẻ con,
lâm cho bú sữa chống tiêu. Một lọ 0p.30

ECZEMATOL

Thuốc mỡ chế riêng để trị các bệnh ngoài da của trẻ
con, (chàm má, lở, chốc đầu). Một hộp 0p.20

Có bán tại PHARMACIE DU BON SECOURS

Mme NGUYỄN ĐÌNH HOÀNG

52, Bd. ĐÔNG-KHÁNH, HANOI — Tel. 454

~ ~ ~ ~ ~
hãy triết lính
bằng thuốc
chuyên-môn

Bão-phê Cảnh-dược

Trị các bệnh ho mới phát, ho khép
cô đậm, tắc tiếng. Ho gà, có thai ho,
đè ròi ho sản hậu. Ho lâu năm, cầm
lợn cợn xanh, đen, có huyết. Ho lao,
Hai chũ vai đau, đầu xây xẩm, mắt
ngứa, ôn lạnh, xót xa trong phổi. Hiệu
nghiệm trong 24 giờ. Giá mỗi hộp 1p.00

Phụ-nữ-bach-yêu

Trị kinh nguyệt không đều, bay
trời sụt. Huyết kinh bầm đợt, huyết
kính khí nhiều khí ít. Tử cung sưng,
cô mủ, đau trắng da dưới, huyết trắng
ra nhiều. Người mất máu, mắt xanh,
đau thất luong. Uống trong 1 hộp Bạch
yến-hoàn thì kinh sẽ cò lại đúng
ngày, hết Bạch-dai. Mau có thai.

Giá mỗi hộp 1p.00.

Gửi Contre Remb.: do:
VĂN-HÓA 8, Cantonais, Hanoi
VÔ-BỨC-DÂN

523, Rue des Marins — Cholon
ĐẠI-LÝ: Mai-Linh 68-62 Cầu-Bắc Haiphong
Nguyễn-văn-Bức, 11 Rue des Caisses Hanoi

PHỤ-CHUNG

Lâm
Dứt-tuyết
là cái đặc điểm
của thuốc

Nhiều bạn phản nản thuốc Di-
tinh chỉ trị tạm thời. Cần sống
thì khỏi bệnh, mà nghỉ thuốc, bệnh
trở lại như xưa.

CỐ TINH ÍCH THỌ hoàn của PHỤ
CHUNG Y QUÁN hào chế không có như
vậy. Sở dĩ được tin dụng nhiều, là
nhờ ở chỗ: BỊNH KHÔNG BAO GIỜ
TRỞ LẠI.

Bệnh mòng-tinh, di-tinh, nhẹ trong
1, 2 năm dùng 2 hộp là thật mảnh,
Bệnh hoại tinh, nặng 5, 7 năm dùng
như lâm 5 hộp, là không còn bao
giờ tái trở lại nữa.

Cái đặc điểm của CỐ TINH, ÍCH
THỌ là ở chỗ ấy.

Giá mỗi hộp 1p.00.

CỐ-TINH
Y QUÁN
Trị mòng-tinh
Quá tinh, huot tinh

Gửi Contre Remb.: do:
Tổng-phát-hành-phía-Bắc:
VĂN-HÓA 8 Cantonais, Hanoi
Tổng-phát-hành-phía-Nam:
VÔ-BỨC-DÂN 323 Marins — Cholon
ĐẠI-LÝ: Mai-Linh 68-62 Cầu-Bắc Haiphong
Nguyễn-văn-Bức, 11 Rue des Caisses — Hanoi

Thưa quý ông, Thưa quý bà

Chí sinh nở, iếc thè thoái?
Hoa-Kỳ Rượu-Chòi soa vào khôi
Té chén, chén mán, dát lấp?
Cảm hàn, cảm thử soa ngay khôi liken!
Hộp lớn 135 grs. : 0p.60
Hộp nhỏ 75 grs. : 0p.35

Hội ở các nhà Đại-lý:
PHÒNG TÍCH « CON CHIM »
Khắp Đông-dương có treo cái biển tròn

Ông ý sỹ Nguyễn-hồng-
Châu ở Mỹ-luông Nam-
kỳ, viết thư cho
chúng tôi hay...

Ông có một bà chị sanh đẻ rất
khó mỗi lần sanh thì cả nhà phải
lo sợ. Ông đã dùng hết tất lực để
trị cho chị nhưng rốt cuộc ông
phải chịu bỏ tay, ngờ là chị ông
mặc phải chứng bệnh nan y.

Lần này chị ông có thai, ông
mua thuốc Dưỡng-thai, hiệu
Nhành-Mai cho chị ông dùng. Kết
quả ba hộp Dưỡng-thai, làm cho
ông lâng. Nó đem cho già dinh
ông biết bao nhiêu sự vui mừng,
vì lần này chị ông sanh mau lẹ
để dàng một cách không ngờ.
Không kịp kêu xe chờ đi nhà
thương thì người chị đã sanh
rồi, không đau đớn rên la như
mấy lần trước. Ông mừng quá
viết thư khen tặng thuốc Dưỡng
thai hiệu Nhành-mai.

Thuốc Dưỡng-thai có bán khắp
nơi, giá 1p.00 một hộp.

CHI NHÁNH PHÁT HÀNH NHÀ THUỐC

Nhành - Mai

Tonkin — 11, Rue des Caisses — Hanoi

ĐẠI-LÝ: Haiphong : Mai-lĩnh, Văn-lâu, Quảng-vạn-Thành Paul Doumer. Hà-Bông : Nguyễn-văn-Hiền 27 Bd République. Khâm-Thiên : Đức-Thịnh. Viêt-ri : Van-Lợi, Mỹ-Lợi, Đức-sinh-Thành, Đức-thái-Thành rue Việt-Lợi. Laokay : Quảng-đức-Xương 47 Cam-đường (Cốc-lếu). Sơn-tơ : Nguyễn Tuệ 12 Amiral Courbet. Tong : Đại Chương en face du Marché Sơn-lộc... Khắp Đông-Pháp đâu đâu cũng có
bán ở nơi nào cheo biển Nhành-Mai.

Sữa NESTLÉ Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hội xin không mất tiền quyền
sách dạy cách nuôi trẻ của
bác sĩ Vidal soạn ở hàng
NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55

— HAIPHONG —

VIÊN ĐÔNG LẬP BỘN

Hội Đông-Pháp vố danh bón vồn 4.000.000 phat lóng, môt phần tư đà gopy rõ.
Công ty hành động theo chí dụ ngày 12 tháng tư năm 1916. Bằng bờ Hanoi số 41

Món tiền lưu trữ: 1.154 678p.41

Tính đến ngày 31 Décembre 1938 đê hoàn vồn lại cho người đã gopy

**HỘI ĐÔNG PHAP SÁNG LẬP NÉN BỜI HỘI LẬP BỘN
TO NHẤT HOÀN CẦU : HỘI SÉQUANAISE LẬP BỘN**
Tổng Cục GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỀ DÀNH TIỀN
BÁT BỘNG SẢN CỦA BẢN-HỘI Ở HANOI
30-32 Phố Paul-Bert—Giai số 89

Quản lý ở Saigon
88, đường Kinh-Lý — Giai số 10 X.37

Số tiền mà bản hội trả cho những người trúng số hay
bán lại phiếu (tính đến cuối tháng AOUT 1939) là: 1.141.981\$04

Những số trúng ngày
KỲ XỔ SỐ THỨ BÁY MƯƠI TƯ 28 SEPTEMBER 1939

Xô hội chin giò sáng tại số Quản-lý số 68, đường Kinh-Lý (Ed Charnier) Saigon
Do M. René Favre, Hăng Biedermann. Saigon, chủ tọa Mme Kellermann, 112,
phố Champagne, Saigon, M.M. Lưu Vinh, Bang trưởng ở Saigon và Lê văn Dau, hội
viên Quản-hỗ ở Gocong dự tợ.

CÁCH XỔ SỐ — Theo thê lí của hội thi những phiếu đã đóng tiền được dự emt à
số hàng tháng. Trong 3000 số thi được một số chung vở hàng phiếu "A" và "A.T."
khi chàng thi được hoan nghênh vồn; vè cuộc xổ số miễn trừ cho hàng phiếu A.T. cảng mì
theo cách thức đó. Mỗi bảng bốn bánh xe kiểu "FICHET" — bánh xe đầu có từ 0 đến 2
vè những hàng xe sau có từ 0 đến 9. Vày mỗi lần quay, con số ở các bánh xe ra chỉ à
thê thay đổi từ 0 đến 9999.

Lần mở đầu từ quang 0 đến 2999 số quay ở bánh xe ra là số trúng.

Lần mở thứ hai từ quang 3000 đến 5999 dem cộng 3000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ ba từ quang 6000 đến 8999 dem cộng 6000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tư từ quang 9000 đến 11999 dem cộng 9000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ năm từ quang 12000 đến 14999 dem cộng 12000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Rồi cứ theo cách thức trên mà mở.

Về cuộc xổ số giao bài thi trong 30.000 phiếu đã đóng tiền thắng mới mò mòn à
trung. Cách thức mò cũng như các cuộc xổ số khác dug phải dùng thêm một bánh xe
kiểu "FICHET" có từ số 0 đến số 9.

Lần mở đầu từ quang 0 đến 29.999 số quay ở bánh xe ra là số trúng.

Lần mở thứ hai từ quang 30.000 đến 59.999 dem cộng 30.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ ba từ quang 60.000 đến 89.999 dem cộng 60.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tư từ quang 90.000 đến 119.999 dem cộng 90.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ năm từ quang 120.000 đến 149.999 dem cộng 120.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ sáu từ quang 150.000 đến 179.999 dem cộng 150.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ bảy từ quang 180.000 đến 209.999 dem cộng 180.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 210.000 đến 239.999 dem cộng 210.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 240.000 đến 269.999 dem cộng 240.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 270.000 đến 299.999 dem cộng 270.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 300.000 đến 329.999 dem cộng 300.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 330.000 đến 359.999 dem cộng 330.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 360.000 đến 389.999 dem cộng 360.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 390.000 đến 419.999 dem cộng 390.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 420.000 đến 449.999 dem cộng 420.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 450.000 đến 479.999 dem cộng 450.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 480.000 đến 509.999 dem cộng 480.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 510.000 đến 539.999 dem cộng 510.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 540.000 đến 569.999 dem cộng 540.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 570.000 đến 599.999 dem cộng 570.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 600.000 đến 629.999 dem cộng 600.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 630.000 đến 659.999 dem cộng 630.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 660.000 đến 689.999 dem cộng 660.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 690.000 đến 719.999 dem cộng 690.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 720.000 đến 749.999 dem cộng 720.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 750.000 đến 779.999 dem cộng 750.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 780.000 đến 809.999 dem cộng 780.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 810.000 đến 839.999 dem cộng 810.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 840.000 đến 869.999 dem cộng 840.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 870.000 đến 899.999 dem cộng 870.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 900.000 đến 929.999 dem cộng 900.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 930.000 đến 959.999 dem cộng 930.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 960.000 đến 989.999 dem cộng 960.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 990.000 đến 1019.999 dem cộng 990.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1020.000 đến 1049.999 dem cộng 1020.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1050.000 đến 1079.999 dem cộng 1050.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1080.000 đến 1109.999 dem cộng 1080.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1110.000 đến 1139.999 dem cộng 1110.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1140.000 đến 1169.999 dem cộng 1140.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1170.000 đến 1199.999 dem cộng 1170.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1200.000 đến 1229.999 dem cộng 1200.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1230.000 đến 1259.999 dem cộng 1230.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1260.000 đến 1289.999 dem cộng 1260.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1290.000 đến 1319.999 dem cộng 1290.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1320.000 đến 1349.999 dem cộng 1320.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1350.000 đến 1379.999 dem cộng 1350.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1380.000 đến 1409.999 dem cộng 1380.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1410.000 đến 1439.999 dem cộng 1410.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1440.000 đến 1469.999 dem cộng 1440.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1470.000 đến 1499.999 dem cộng 1470.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1500.000 đến 1529.999 dem cộng 1500.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1530.000 đến 1559.999 dem cộng 1530.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1560.000 đến 1589.999 dem cộng 1560.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1590.000 đến 1619.999 dem cộng 1590.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1620.000 đến 1649.999 dem cộng 1620.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1650.000 đến 1679.999 dem cộng 1650.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1680.000 đến 1709.999 dem cộng 1680.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1710.000 đến 1739.999 dem cộng 1710.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1740.000 đến 1769.999 dem cộng 1740.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1770.000 đến 1799.999 dem cộng 1770.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1800.000 đến 1829.999 dem cộng 1800.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1830.000 đến 1859.999 dem cộng 1830.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1870.000 đến 1919.999 dem cộng 1870.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1920.000 đến 1969.999 dem cộng 1920.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 1970.000 đến 2019.999 dem cộng 1970.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2020.000 đến 2069.999 dem cộng 2020.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2070.000 đến 2119.999 dem cộng 2070.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2120.000 đến 2169.999 dem cộng 2120.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2170.000 đến 2219.999 dem cộng 2170.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2220.000 đến 2269.999 dem cộng 2220.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2270.000 đến 2319.999 dem cộng 2270.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2320.000 đến 2369.999 dem cộng 2320.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2370.000 đến 2419.999 dem cộng 2370.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2420.000 đến 2469.999 dem cộng 2420.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2520.000 đến 2569.999 dem cộng 2520.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2570.000 đến 2619.999 dem cộng 2570.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2620.000 đến 2669.999 dem cộng 2620.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2720.000 đến 2769.999 dem cộng 2720.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2770.000 đến 2819.999 dem cộng 2770.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2820.000 đến 2869.999 dem cộng 2820.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2870.000 đến 2919.999 dem cộng 2870.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ tám từ quang 2920.000 đến 2969.999 dem cộng 2920.000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.</

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I.D.E.O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.
Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies !

Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages	0\$12
Boîte de 100 copies doubles, beau papier	1.70
Ramotte de 100 — — quadrillé multiple	1.20
Plumier laqué, couvercle chromos	1.20
Compas sur panoplies : 15 & 4 pièces	0\$88 & 0.48
Compas plats nickelé reversible double usage	1.18
— — — en pochette	3\$25 — 2.20 & 1.65
Nécessaire scolaire 4 pièces, pochette cuir	0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE

HANOI - HAIPHONG

POUDRE TOKALON « Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air. Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté, presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant parfaitement naturelle. Très différente, en son effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon contient notamment le Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de « retouche » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Maron A. Rochat & Cie
45 Bd Gambetta — HANOI

Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê

Lấy tinh chất & cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh mẽ luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bồ quỳ giá, nên dùng nó dần ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bدن trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhợt mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Bàn bà dùng được huyết tố, kinh điền; bà náo có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đái hụ) cũng khỏi. Bà náo nuôi con thì tốt sữa, có chửa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau miếng mỏi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở đều cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sái, bồ tát, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bồ súc khỏe thì không còn có thứ thuốc bồ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thử bao sấp vàng, các bà dùng thử bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên chia chén với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bồ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngũ-phiên, hổ-cầu-thận, Yến-quảng, Sâm Nhung với các vị thuốc vừa bồ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực, liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đậm trả nên người da tinh vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả biến thiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không chút nhợt mệt. Thuốc này chuyên trị bồ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng Khê »

Không còn lẩn chối thuốc phiện (nhà Đoàn đã phân chia), nên ai cai cũng có thể bồ hản được mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện chỉ mang hết hai bão thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiên nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiên nặng hết 5p.00, 3p.00 là bồ hản được, nếu sai nhỡ, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tinh Hồng Khê

Gióp thép mà được ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lảng lơi! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thay đổi nghiêm, vì hổ nái đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không có mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 39, mỗi hộp 0p.60 cũng rút nẹp, ai bị bệnh giang-mai không có về thời kỳ thứ mấy, mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai số 14 cũng khỏi rút nẹp một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp nơi đều dân cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ 88, Phố Chợ Hôm (Route de Hué) — Hanoi

Kem mịn cho đơn, bắc thuốc chén, và có hơn 100 món thuốc hoàn, tán, cao, già truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Anh và nồi rỗ bệnh cẩn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê dù Hội-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-sứ ban khen và được thưởng « Bội tinh vàng » và được « Bằng cấp tài năng » tại Hội-chợ Huế. Kỷ lục số công nghệ, mỹ Chu-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỹ giấy biện Phật 12 tay.